

№№ 68-89 (20333)

2013-рэ илъэс

МЭФЭКУ МЭЛЫЛЪФЭГЪУМ и 18

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

ЛІЫШЪХЬЭМ ИІОФШІЭГЪУ ЗЭІУКІЭГЪУХЭР

Адыгеим культурэмкіэ иминистрэ ыгъэнэфагъ

Адыгэ Республикэм и Ліышъхьэу Тхьакіущынэ Аслъан унашъоу ышіыгъэм ыкіи тыгъуасэ зыкіэтхэжьыгъэм диштэу Къэралыгъо академическэ къэшъокІо ансамблэу «Налмэсым» ихудожественнэ пащэу Къулэ Мухьамэд Адыгеим культурэм-кіэ иминистрэу ыгъэнэфагъ. Республикэм и Ліышъхьэ министракіэр ригъэблэгъагъ, культурэм хэхъоныгъэхэр ышіын-хэмкіэ анахьэу анаіэ зытырагъэтыщт лъэныкъохэм атегущы-Іагъэх. Ащкіэ М. Къулэм пшъэрылъ шъхьаізу фигъзуцухэрэм республиком и Ліышъхьо ягугъу къышіыгъ.

лъэныкъохэм ащыщу тэлъытэ, ащ -еашпит дехныІшы дехеалыноахех рыль шъхьаІ. Непэ культурэм иунэхэм, тхыльеджап Гэхэм язытет уйгъэ-

— Культурэр мэхьанэшхо зиІэ зыжьыгъэнхэм о унаІэ атебгъэтынэу тыкъыпщэгугъы. Тиансамблэ цІэрыІохэр, эстрадэм иорэды Охэр республикэм икъоджэ псэупІэхэм нахьыбэрэ адэхьанхэм, концертхэр къащатынхэм мэхьанэшхо и Гэу рэзэнэу щытэп, амалэу щыІэмкІэ а сэльытэ, сыда пІомэ непэ цІыф къызэрыгумэк Гыгъори, нэмык Гхэри дэгъэ- к Іохэм ахэр икъу фэдизэу алъы Гэсыхэрэп.

Культурэм, ащ иІофышІэхэм амалэу тиІэмкІэ ІэпыІэгъу тафэхъущт, тыкъыбготыцт, тишІуагьэ къэдгъэкІощт, — къы-Іуагъ ТхьакІущынэ Аслъан министракІэм зыкъыфигъазэзэ.

кІэщтыр М.Къулэм къыІуагъ.

ТХЬАРКЪОХЪО Адам.

Адыгэ Республикэм и Ліышъхьэ и Указ

Адыгэ Республикэм культурэмкіэ иминистрэ ехьыліагъ

Адыгэ Республикэм и Конституцие ия 78-рэ статья иподпунктэу «р»-м диштэу унашъо сэшІы:

1. Къулэ Мухьамэд Хьаджыбэчыр ыкъор Адыгэ Республикэм культурэмкІэ иминистрэу гъэнэфэгъэнэу.

2. ЗыкІэтхэхэрэ мафэм щегьэжьагьэу мы Указым кІуачІэ иІэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и ЛІышъхьэу ТХЬАКІУЩЫНЭ Аслъан къ. Мыекъуапэ,

мэлыльфэгъум и 17, 2013-рэ илъэс

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм

Илъэсыбэ хъугъэу гуетыныгъэ фыриІзу Іоф зэришІэрэм, цІыфхэм яунэгьо Іофхэм язытет -ық А Ішефь медеахіаІшихедек ахвІн нахоІшек гэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Щытхъу тхылъ фагъэшъошагъ Байкъул Нэфисэт Юрэ ыпхъум, Адыгэ Республикэм и ГъэІорышІапІэу цІыфхэм яунэгьо Іофхэм язытет фэгъэхьыгъэ актхэм ятхын фэгъэзагъэм Кощхьэблэ районымкІэ икъутамэ ипащэ.

мехесты ши дек дехествательной портиненты по ыкІи илъэсыбэ хъугъэу гуетыныгъэ фыриІэу зэрэлажьэрэм афэшІ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Щытхъу тхылъ фагъэшъошагъ Дэрбэ Тэмарэ Кирилл ыпхьум, Адыгэ Республикэм культурэмк Іэ икъэралыгъо бюджет учреждениеу «Адыгеим льэпкъ къашъохэмкІэ и Къэралыгъо академическэ ансамблэу «Налмэсым» кадрэхэмкІэ

Гъэсэныгъэм иІофыгъохэм атегущыІагьэх

Адыгэ Республикэм и ЛІышъ- гъэх Мыекъуапэ щылажьэщтыгъэ хьэу ТхьакІушынэ Асльан АР-м шІэ--ими е Іле фись ты е при на пр нистрэу Хъуажъ Аминэт тыгъуасэ ІофшІэгъу зэІукІэгъу дыриІагъ.

Дзэ гъэсэныгъэ зыщызэрагъэгъотыщт учреждением фыха--е е се нато с тыпа и ме Іпа Іг кІорэр Хъуажъ Аминэт ЛІышъхьэм къыфиІотагъ. Шъугу къэдгъэк Іыжьын, республикэм икъэлэ шъхьа З училищо е кадетско корпус къыщызэІухыгъэным иамал щытегущы Гагьэх Тхьак Гущынэ Аслъанрэ Къыблэ дзэ шъолъырым дзэ гъэсэныгъэмкІэ иотдел ипащэу Сергей Меньшиковымрэ мы мафэхэм зэдыря Іэгъэ зэІукІэгъум. Агъэнэфэгъэ Іофыгъохэм язэшІохын къыдыхэльытагъэу шІэныгъэмрэ гъэсэныгъэмрэкІэ министрэм Къыблэ дзэ -уалеалеалиа оГяыГии мыанаальэгъу-

училищхэм яз иеджэп Іэ унэхэр. КІ ух унашъор Къыблэ дзэ шъолъырым ипащэхэм ашІыщт.

ЗыкІ къэралыгъо ушэтынхэм яІофыгъуи зэІукІэгъум щытегущы агъэх. Пэш Іорыгъэшъэу ахэр зытыщтхэм мы мазэм и 20-м къыщыублагъэу жъоныгъуакІэм и 6-м нэс пІальэу яІ, уцугьо шъхьа-Іэр жъоныгъокІэ мазэм и 27-м рагъэжэнышъ, мэкъуогъум и 19-м къаухынэу щыт. Гурыт еджапІэхэм къачІэкІырэ нэбгырэ 3389-мэ мыгъэ зыкІ къэралыгъо ушэтынхэр атыщтых, мы пчъагъэр гъэрекІо зытыгъэхэм анахьыб. ШокІ имы-Ізу атыштыр ушэтынитІу — урысыбзэмрэ хьисапымрэ, нэмыкІхэр – ежьхэм яшІоигъоныгъэкІэ къыхахыхэрэр арыщтых.

АР-м и ЛІышъхьэ ипресс-

2013-рэ илъэсым иятІонэрэ мэзих гъэзеткІэтхэгъур едгъэжьагъ!

«Адыгэ макъэм» иныбджэгъу лъапІэхэр!

Льэпкъ гъэзетыр къизытхыкІы зышІоигъохэм апае федеральнэ почтэм икъутамэу Адыгэ Республикэм щыГэм иотделениехэм, гъунэпкъэ гъэнэфагъэ зиІэ пшъэрылъхэр зэшІозыхырэ обществэу «Адыгея-Интерсвязь» зыфи Горэм ищапІэхэм ыкІи «Адыгэ макъэм» иредакцие дэжь щыт тхылъ щапІэм мэлылъфэгъум и 1-м гъэзет кІэтхэнхэр ащырагъэжьагъ.

Почтэм иотделениехэм мыщ фэдэ уасэхэмк Іэ льэпкь гъэзетым шъуашыкІэтхэн шъульэкІышт:

къыдэкІэу нэкІубгъуий хъурэ гъэзетэу 52161-рэ индекс зиІэм;

— **сомэ 398-рэ чапыч 16-кІэ** — фэгъэкІотэныгъэ зиІэхэм апае 52162-рэ индекс зиІэм;

Мыекъуапэ игъэзетеджэхэр!

«Адыгэ макъэм» иредакцие дэжь щыт тхылъ щапІэм, индексхэу **52161-рэ**, **52152-рэ**, **14289-рэ** зиІэхэм соми 140-кІэ шъуащыкІэтхэн шъульэкІыщт (мыщ щыкІатхэхэрэм щапІэм ежь-ежьырэу гъэзетыр чІахыжьзэ ашІыщт);

«Адыгея-Интерсвязым» ищапІэхэм тигъэзет-- **сомэ 467-рэ чапыч 16-кІэ** — тхьамафэм 5 - хэм зэкІэми **соми 150-кІэ** шъуащыкІэтхэщт.

(КІатхэхэрэм гъэзетыр щапІэм чІахыжьзэ ашІыщт).

Къалэу Мыекъуапэ дэт хъызмэтшІапІэхэу, организациехэу, учреждениехэу корпоративнэ шІыкІэм тетэу гъззет экземпляр 15-м къыщымыкІ у къизытхыкІыщтхэр редакцием сомэ 200-кІэ шыкІэтхэнхэ альэкІышт.

Университетхэу, институтхэу, еджап Гэхэу корпоративнэ шІыкІэм тетэу гъэзет экземпляр 20-м къыщымыкІэу къизытхыкІын зимурадхэр редакцием соми 150-кІэ щыкІэтхэнхэ альэкІыщт.

> Ныбджэгъу льапІэхэр, шъукІатх льэпкъ гъэзетым!

ШыІэныгъэм хагъэгъозэжьых

Хэбзэукъоныгъэхэр къэмыгъэхъугъэнымкІэ къулыкъухэм азыфагу щызэхэщэгъэ комиссием изэхэсыгъо тыгъуасэ Мыекъуапэ щыкІуагъ. Ащ хэлэжьагъэх республикэм игъэцэкІэкІо къулыкъухэр, министерствэхэм ыкІи комитетхэм яІэшъхьэтетхэм ащыщхэр, комиссием

Зэхэсыгъор къызэlуихыгъ ыкlи зэрищагъ Адыгэ Республикэм ивице-премьерзу Алексей Петрусенкэм.

Апэрэ Іофыгъоу зэхэсыгъом зыщытегущы агъэхэр хьапсым къычіэкіыжьыгъэхэм социальнэ Іэпыіэгъу ягъэгъотыгъэным ыкіи ахэр щыіэныгъэм хэгъэгъозэжьыгъэнхэм фэторыштэрэ программэу 2011 — 2013-рэ илъэсхэм ателъытагъэм игъэцэкіэн зэрэлъыкіуатэрэр ары.

Непэрэ мафэр пштэмэ, гъэпщынэ-1707-рэ адэс. 2012-рэ ильэсым ащ фэдэ учреждениехэм ачІэсыгъэ нэбгырэ иунашъокІэ 2011-рэ илъэсым къулы-997-р зэрэпщынагъэхэ уахътэр аухи къухэм азыфагу комиссие щызэхащагъ. къат Гупщыжьыгъэх. Ахэм ащыщэу нэбгырэ 635-р яшІоигъоныгъэкІэ Адыгеим щыпсэунхэу къинагъ.

Мы программэм къыдыхэлъытагъэу нымкІэ федеральнэ къулыкъум и хьапс зытелъыгъэхэм социальнэ Іэ-Гъэ Горыш Гап Гэу Адыгэ Республикэм пы Гэгъу ягъэгъотыгъэным ык Ги ахэр шыІэм ихьапсхэм зэкІэмкІи нэбгырэ шыІэныгъэм хэгъэгъозэжьыгъэнхэм фэшІ АР-м иминистрэхэм я Кабинет Ащ ишІуагъэкІэ блэкІыгъэ илъэсым ГъэІорышІапІэм нэбгырэ 263-мэ паспортхэр афигъэпсыгъэх, пенсиер ыкІи

социальнэ ІэпыІэгъу къаратынымкІэ ятхыльхэр нэбгырэ 79-мэ афигъэхьазырыгъэх. Джащ фэдэу хьапс зытелъхэм яІахыылхэр къагъотыжынхэмкІэ гъэпщынэнымкІэ къулыкъум иІофышІэхэм Іофыгъо макІэп зэшІуахырэр. ГущыІэм пае, гъэрекІо зиІахьылхэр зышІокІодыгьэхэ нэбгыри 4-м щыщэу нэбгырищым къафагъотыжьыгъэх. 2012-рэ ильэсым хьапсым чІэсхэм ыкІи ащ къычІэкІыуостеПипеТ ещиха оститее мехестинаж сомэ мин 850-рэ афагъэкІуагъ, гьогупкІ у зэрэкІожььщтхэм сомэ мин 400 фэдиз пэГуагъэхьагъ. Пчыхьэрэ щеджэнхэу еджэпІитІу къызэІуахыгъ. 2012-рэ илъэсым хьапс зытель нэбгыри 139-мэ еджэныр рагъэжьагъ. Ащ нэмыкІзу сэнэхьат зэфэшъхьафхэр зыщызэрагъэгъотын альэкІыщт гъэсэныгьэм иучреждениехэм якъутамэхэр къафызэІуахыгъэх.

ГъэпщынэнымкІэ къулыкъумрэ цІыфхэм ІофшІэн ягъэгъотыгъэнымкІэ гупчэмрэ зэдэлажьэх. 2012-рэ илъэсым хьапсым къычІэкІыжьыгъэхэм ыкІи мефексиндинета сТиетафенет стахо апае гупчэм дэкІыгъо 17 фэдиз афызэхищагъ. ІофшІапІэ фаехэў гупчэм зыкъыфэзыгъэзэгъэ нэбгырэ 37-м щыщэу 24-р учетым хагъэуцуагъэх.

Унагъом ыкІи сабыйхэм ясоциальнэ фэІо-фашІэхэр зыгъэцэкІэрэ учреждениехэм яучет 2013-рэ илъэсым ищылэ мазэ ехъулГэу щыГэныгъэм чГыпГэ къин ригъэуцогъэ унэгъуи 167-рэ хэт. Ахэм сабый 382-рэ арыс.

Полицием иуполномоченнэ участко-Ішеф міане Імецеата не Ішфо Ік мехев чІыпІэ зыгъэІорышІэжьын къулыкъухэм къаратырэ унэхэм язытет зыфэдэр, -ыахестеф медуалидек естасипк меха гъэу къэгущы Гагъэх ык Ги яеплъык Гэхэр къыраІотыкІыгъэх АР-м хэгъэгу кІоцІ ІофхэмкІэ иминистрэ игуадзэу Геннадий Березиным, Тэхъутэмыкъое, Красногвардейскэ муниципальнэ образованиехэм ыкІи къалэу Мыекъуапэ яадминистрациехэм япащэхэм яапэрэ гуадзэ-

Г. Березиным къызэриІуагъэмкІэ, уполномоченнэ участковэхэм япшъэрыльхэр зэшІуахынымкІэ икъу фэдизэу амалхэр аГэкГэлъхэп. Ахэр зычГэс кабинетхэм яматериальнэ-техническэ зытет уигъэрэзэнэу щытэп, къамыгъэфабэхэрэри къахэкІых, нэмыкІ гумэкІыгьоу щыІэри макІэп. Мы льэныкъомкІэ муниципальнэ образованиехэм щык Іагьэу яІэхэр псынкІзу дэгьэзыжыгьэнхэ зэрэфаем къыкІагъэтхъыгъ А. Петрусенкэмрэ Г.Березинымрэ.

КІАРЭ Фатим.

• КъэбарыкІэхэр • КъэбарыкІэхэр • КъэбарыкІэхэр • КъэбарыкІэхэр •

Къалэм итеплъэрэ щы Так Гэу дэлъымрэ зэдиштэнхэ фае

Шъолъырым иэкономикэ, щыпсэухэрэм лъэныкъо зэфэшъхьафхэмкіэ ящыіэкіэпсэукіэ хахъо ешіымэ е зыпкъ итымэ бэкіэ къырыпшіэнэу щыт къэлэ шъхьаіэм щы ак Ізу дэлъым, ар зэрэзэтегь эпсыхьагь эм уеплъымэ.

Непэ сыд фэдэ гумэкlыгъоха Мыекъуапэ иlэхэр? Ахэр сыдэущтэу гъэцэкlагъэ хъухэра? Тапэкіэ гухэлъхэр сыд фэдэха? Мы упчіэхэр фэдгъэзагъэх муниципальнэ гъэпсыкІэ зиІэ «Къалэу Мыекъуапэ» иадминистрацие ипащэ ипшъэрылъхэр зыгъэцэкіэрэ Александр Наролиным.

— Тикъэлэ шъхьаІэ анахь дахэхэу, анахь шхъуант Гэхэу къэралыгьом итхэм ахальытэ, ащ уимыгьэгушхон плъэкІырэп. Ау джа къэралыгъо дэдэм игумэкІыгьо анахь шъхьаІи тыкъыухьагьэп. Ар — тигьогухэм язытет. Ахэр амыгьэцэкІэжьыхэхэүи пГон плъэк Іыщтэп, ау аш пае нахышІуи хъухэрэп. Сыда ар къызхэкІырэр?

– Автомобиль ыкІи лъэсрыкІо гьогухэм язытет Іофыгьо инэу къэлэдэсхэр зыгъэгумэк Іыхэрэм ащыщ. НэмыкІ псэуальэхэу дэтхэми язытет уигъэрэзэным пэчыжь. Зэпстэури зыпкъ ибгъэуцожьыным пае мылъкушхо ищыкІагъ. Тэ тфэльэкІыщтыр зэкІэ къызфэдгъэфедэнышъ, ахъщэ къэкІуапІэ тыльыхъущт. Къэлэ шъхьа Іэм инэпэеплъэп гъогу дэйхэр, арышъ, лъэкІэу тиІэр етхьылІэшт. ГъэцэкІэжьынхэр анахь псынкіэу зышызэшіохыгъэнхэ фэе чІыпІэхэр дгъэнэфэгъахэхэу -ынжеІшы тырыш ізығыны тыры тыры пІэхэр зэкІэ къэткІухьагъэх ыкІи дгъэунэфыгъэр зы — къалэм ирайон пстэуми а гумэк Іыгъор яІ. Гъогухэм язытеткІэ зэфэхьысыжьхэр тшІыгъэх, зэкІэми апэ шІокІ имыІэу гъэцэкІэжьыгъэн фэе чІыпІэхэр къыхэдгъэщыгъэх. Ахэм япчъагъэ 40 фэдиз мэхъу. Къалэм щыпсэухэрэмрэ гъогухэм япхыгъэ къулыкъу зэфэшъ--ІшоІшк едмехеІшнфоІк мехфаах хэр джыри зэфэтхьысыжьхэзэ Іофшіэнхэр редгъэкіокіыштых. Мыекъуапэ игъогухэм ягъэцэкІэжын пэІудгъэхьанэу республикэм сомэ миллион 200 къытфетІупщы, а ахьщэр асфальт зытель гьогухэм ягьэкІэжьын пэІудгьэхьан тыгу хэлъ.

КІэлэцІыкІу ІыгъыпІэхэр зэримыкъухэрэм къыхэкІэу чэ-

зыу инхэр зэрэщыІэхэм тышыгьуаз. Мы Іофыгьор сыдэущтэу зэшІохыгъэ хъущта?

Джырэ уахътэм МыекъуапэкІэ сабый нэбгырэ мини 6 чэзыум хэтыр. Ахэм ащыщэу мини 2-р зыныбжь илъэси 3-м къыщыублагъэу 7-м нэсыхэрэр арых. КІэлэцІыкІухэм пэублэ гъэсэныгъэ зэрагъэгъотын, янэ-ятэхэм кІонхэ фае. Арышъ, мы гумэкІыгъом изэшІохын зэкІэмэ апшъэу тэркІэ щытхэм ащыщ.

КІэлэцІыкІу ІыгъыпІэхэр кІэу дгъэпсынхэм пае чІыгу Іахьхэу ахэр зытедгъэуцощтхэр дгъэнэфэгъахэх. ІыгъыпІи 9 тшІынэу тэгъэнафэ ыкІи ахэр къэлэ закъор арэп, къэлэ гъунэми щыдгъэпсыщтых. Джырэ уахътэм тызыпыльыр проектхэм якъыхэхын. Мыщ пшъэдэкІыжь ин хэлъэу тыкъекІуалІэ, сыда пІомэ кІэлэцІыкІухэмкІэ ІыгъыпІэхэр гупехнеагины и и и канафер фаех. Тигъунэгъу шъолъырхэми тащыІагь, кІэлэцІыкІу ІыгъыпІэу арытхэм тяпльыгь, анахь дэгьоу тлъытагъэхэм дгъэфедэн тлъэкІын горэхэри къахэдгъэщыгъэх.

- Сыдигьо нэс ІыгьыпІэхэм яшІын шъуухынэу жъугъэнафэ-

- УФ-м и Правительствэ пшъэрылъ къыгъэуцугъ илъэси 3— 7 зыныбжь кІэлэцІыкІухэм къагъэпсырэ чэзыур 2016-рэ илъэсым нэс щымыГэжьэу шГыгъэныр. Къалэм мы лъэныкъор гумэк Гыгъошхоу зэри Гэм ыпкъ къикІ эу а пІалъэм нахыжь эу Іофыр щызэшІотхыным тыпылъыщт.

- Мыекъуапэ сыдигъокІи нэмыкІ къалэхэм къызэрахэшыштыгъэр икъэбзагъ. Ау, анахьэу къызэрэфэбагъэм дакІоу, аужырэ уахътэм нахьыбэу, хэкІ итэкъухьагъэхэр плъэгъунхэ плъэкІыщт. Ахэр нахь зыдэшыльхэр къэлэ гъунэхэр арых. Сыдэу уеплъыра, хэкІыр къизытэкъухэрэм ябэныгъэныр ара, хьауми ар зэрэ Іуащырэ ш Іык Іэр зэблэхъугъэныр ара анахьэу уздэлэжьэн фаер?

Ары, Мыекъуапэ сыдигъоунагьор аІыгъыным пае ІофышІэ кІи къызэрашІэжьырэр икъэбзагъ. Шэмбэт шІыхьафхэр, къэбзэныгъэм имазэхэр ретэгъэкІокІых, ау ахэм уащыгугъы къодыекІэ хъущтэп, ахэм язакъоу яшІуагъэ къэкІощтэп. Ащ улъыплъэ зэпытын фае. Мы ІофшІэным хэлажьэрэ пэпчъ ипшъэрыльхэр дэгъоу зэшІуихынхэ фае. Ар хъызмэтшІапІэу хэкІыр зыугъоеу Іузыщырэми, гъэІорышІэкІо компаниехэми, ежь Мыекъуапэ щыпсэухэрэми афэгъэхьыгъ. Къалэм игъэкъэбзэн пстэуми япшъэрылъэу сэ сэльытэ.

Гъэкъэбзэным епхыгъэу щыІэ шІыкІэ пстэури дгьэфедэн зэрэфаем дакІоу кІэ горэхэри тиІофшІэн къыхэдгъэхьанхэ фае. ГушыІэм пае, анахыыбэу хэкІыр къызщыратэкъурэ чІыпІэхэм камерэхэр атедгъэуцохэмэ, ар зыдехнествышествых дедехеІш ыкІи пшъэдэкІыжь ягъэхьыгъэныр нахь къытфэпсынкІэщт. ТапэкІэ чІыпІэ пстэоу хэкІыр зыщызэІукІэрэм камерэхэр атедгъэуцон гухэлъ тиІ.

Фэтэрыбэу зэхэт үнэхэр зыгъэІорышІэрэ компаниехэм яІофшІэн цІыфхэр ымыгъэразэхэү бэрэ къыхэкІы. Къэлэ администрацием ахэр сыдэущтэу ыуплъэкІухэра ыкІи яІофшІэн къэлэдэсхэмкІэ нахь гурыІогьошІу хъунымкІэ сыд пшІэн фаеу о уеплъыра?

- ПсэупІэ-коммунальнэ хъыз-

мэтыр анахь гумэкІыгъуабэ къызпыкІырэ лъэныкъохэм ащыщ. Джырэ уахътэм ащ зэхъокІыныгъэхэр бэу къыхэхьэх ыкІи, сыдигъокІи зэрэхъу хабзэу, ахэр цІыфхэм къин къащэхъу. Хабзэм иІофышІэхэу къалэм пэщэныгъэ дызезыхьэхэрэр мыщ дэжьым цІыфхэм апэчыжьэ хъунхэу щытхэп, ІэпыІэгъу арагъэгъотын фае. Унэ гъэ Іорыш Іап Іэхэм тэ Іоф адэтэшІэ, цІыфхэм упчІэу яІэхэри къытфагъазэх, ахэр зэхэтфынхэм сыдигъокІи тыпылъ. Мы Іофыгьом фэгьэзэгьэ къулыкъуи тиІ, шъхьадж иупчІэ елъытыгъэу джэуап щигъотын ылъэкІыщт.

- Чъыгхэтэ товариществэкІэ заджэхэрэ псэупІэхэм адэсхэми непэ бэ къиныгъоу яІэр. Ахэм ахэхьэх гьогухэм язытет, псым, гъэстыныпхъэ шхъуантІэм, электричествэм якъэтын, яещэлІэн. Зигугъу къэсшІыгъэ товариществэхэм шъуиІэпыІэгъу зэхашІа?

- А псэупІэхэри Мыекъуапэ хэхьэх, ахэм ягумэкІыгьохэм , диадив мехапладеатштит нихоІшеєк ЦІыфыр зэрыс унэм емылъытыгъэу, ар фэтэрыбэ хъурэ, чІылъэ унэм е товариществэм хахьэу орэхъу, тынаІэ тедгъэтын фае. Чъыгхэтэ товариществэхэм гумэкІыгъоу яІэр бэ ыкІи ар ІорІотэжькІэ сэ зэхэсхыгъэу щытэп пшъэрылъ афэсшІи, товариществэ пэпчъ къэбарыр къязгъэугъоигъ. ЦІыфхэр егъэгумэкІых япсэупІэхэр зэрэзэтемыгъэпсыхьагъэхэм, транспорт Іофхэм, электричествэ, гъэстыныпхъэ шхъуантІэ, псы ягъэгъотыгъэным афэгъэхьыгъэ Іофыгъохэм ыкІи нэмыкІхэм. Пстэури зэхэтфыщт, гумэкІыгъотшуахыалыт еІпы жех мех

Товариществэхэм тазышэІэм тлъэгъугъэм ыкІи цІыфэу зызІудгъэк Іагъэхэм къыта Іуагъэм зэфэхьысыжьэу тагъэшІыгъэхэм такъыпкъырыкІызэ гумэкІыгъохэу зыкъызэрэтфагъэзагъэхэм тадэлэжьэшт.

– Къалэр зэтегъэпсыхьэгъэныр зэлъытыгъэр бюджет закъор арэп, унэе мылъкоу къыхалъхьэрэми чІыпІэ ин еубыты. Инвестициехэм алъэныкъокІэ сыд фэдэ ІофшІагьа щыІэхэр, гухэльхэр сыд фэдэха?

- Унэе мылъку къыхамылъхьэу лъэхъаным диштэрэ къалэ джырэ уахътэм бгъэпсышъущтэп. Арышь, Мыекъуапэ инвесторхэмкІэ хъопсапІэу шІыгъэным тыдэлэжьэн, мыщ сатыум зыщегъэушъомбгъугъэнымкІэ амалхэр ятыгъэнхэм иІоф щыпхырытщын фае. Джащ тегъэпсыхьагъзу Мыекъуапэ иинвестиционнэ хэхьоныгъэкІэ 2020-рэ ильэсым нэс тызэрэлэжьэщт Стратегие тэгъэхьазыры. Республикэм икъэлэ шъхьаГэ фэгъэхьыгъэу ыкІи инвестиционнэ амалэу иІэхэм янэпэеплъ къэбархэр зэрытэу мыльку къыхэзыльхьашъу--ытхэм апэдгьохырэ къэгъэлъэгьо ным хахъохэр фэтэшІых. Сурэт техыгъэхэмрэ Мыекъуапэ фэгъэхьыгъэ къэбархэмрэ зыдэтыщтхэ тхылъ цІыкІухэри къыдэдгъэкІынхэу тэгъэхьазырых. Джащ фэдэу бизнес гухэлъхэр зэхэтэгъэуцох мэхьанэшхо зиІэ проектхэу Мыекъуапэ къыщызэІутхынхэу дгъэнафэхэрэм апае. Анахьэу тынаІэ зытедгъэтырэр къыдэгъэкІыным тегъэпсыхьэгъэ пъэныкъом мыльку къыхядгъэлъхьаныр ары. Ащ ишІуагъэкІэ цІыфхэм ІофшІапІэ агьотыщт, къэлэ бюджетым хэбзэІахьхэр къихьащтых.

Административнэ пэрыохъухэр нахь макІэ шІыгъэным, сатыу щызыгъэпсыщтхэм яІоф нахь гупсэфэу зэшІуахыным тыдэлэжьэщт.

Инвестиционнэ политикэм изы лъэныкъохэм ащыщ джыри игугъу къэсшІынэу сыфай. Къэралыгъом джырэ уахътэм зэкІэми ателънтэгъэ федеральнэ проект инхэр щагъэцакІэх. Ахэм тикъалэ ахэлэжьэным пае тлъэкІыщтыр зэкІэ тшІэн фае. Федеральнэ бюджетым къытІупщырэ мылъкумкІэ социальнэ мэхьанэ зиІэ Іофыгъуабэ зэшІопхышъущт, Мыекъуапэ щыпсэухэрэм ящы-ІакІэ нахышІу шІыгъэнымкІэ ІэпыІэгъущт.

МЭЩЛІЭКЪО Саид.

Ушэтынхэр къэсыгъэх

Къэралыгъо аттестацие къулыкъум къызэритырэмкіэ, мыгъэ зыкі ушэтынхэм кіэлэеджэкіо 3389-рэ ахэлэжьэщт. Ар гъэрекіо зытыгъэхэм анахьи 200-м ехъукІэ нахьыб.

хэрэм шІокІ имыІэу предметитІу атыщт. Ахэр урысыбзэмрэ хьисапымрэ арых. Адрэхэр ежьхэр зэрэфаехэу къыхахыщтых. ЯшІоигъоныгъэкІэ къыхахырэ предметхэм ащыщэу мыгъэ анахьыбэу атымэ ашІоигъоу къыхагъэщыгъэр обществознаниер ары. А предметым нахь фаехэу нэбгырэ 2075-мэ тхылъхэр къатыгъэх. ГъэрекІо ар зытыгъэ пчъагъэм елъытыгъэмэ, нэбгырэ 500-м ехъукІэ нахьыб. Ащ ыужыкІэ нахьыбэмэ къыхахыгъэр тарихъыр ары. Нэбгырэ 1130-мэ ар атыщт. ИкІыгъэ илъэсым нэбгырэ 766-мэ къыхахыгъагъ. Ахэм ауж къекІы биологиер. Ар 689-мэ

Адрэ илъэсхэм афэмыдэу

ЕджапІэм къычІэкІы- мыгъэ физикэр бэмэ къыхахыгъ, нэбгырэ 800-м ехъумэ ар атыщт. Химиер 504-мэ, географиер 114-мэ атынэу

> ІэкІыб къэралыгъуабзэхэмкІэ анахыбэу къыхахыгъэр инджылызыбзэр ары. Ар нэбгырэ 205-мэ атыщт. Нэмыцыбзэр 5-мэ, французыбзэр тІумэ къыхахыгъэх.

Ушэтынэу къыхахыгъэхэр пэшІорыгъэшъэу атынхэу амал яІэщт мэлыльфэгъум и 20-м къыщегъэжьагъэу жъоныгъуакІэм и 6-м нэс. ЕтІанэ жъоныгъуакІэм и 27-м къыщегъэжьагъэу Іоныгъом и 17-м нэс ушэтын тыгъо шъхьаІэр кІощт.

ШІокІ зимы і эу атын фэе ушэтынитІур — урысы-бзэмкІэ жъоныгъуакІэм и 27-м, хьисапымкІэ Їоныгъом

и 3-м атынхэу мыгъэ агъэнэфагъэх.

ЕджапІэхэм къачІэкІыхэрэм яшІоигьоныгьэкІэ къыхахыгъэ предметхэмкІэ ушэтынхэр мыщ тетэу атыщтых:

жъоныгъуакіэм и 30-м информатикэр, биологиер, тарихъыр;

<u> Іоныгъом и 6-м</u> – Іэкіыб къэралыгъуабзэхэр ыкіи физикэр;

<u> Іоныгъом и 10-м —</u> обществознаниер, химиер;

<u> Іоныгъом и 13-м</u> географиер ыкІи литературэр атыщтых.

Ушъхьагъоу яІэмкІэ фэгъэкІотэныгъэ зытефэрэ кІэлэеджакІохэу мэфэ шъхьа-Іэхэм къямыкІолІагъэхэм Іоныгъом и 15-м къыщегъэжьагъэу и 19-м нэс ушэтынхэр атыжьынхэ алъэ-

СИХЪУ Гощнагъу.

Хэбзэгъэуцугъэр аукъозэ пцэжъые ешэх

Илъэс къэс гъатхэм, пцэжъыехэм кІэнкІэ тІупщыныр зырагъажьэкІэ, Іофтхьабзэу «Нерест» зыфиІорэм къыдыхэлъытагъэу оперативнэ-пэшІорыгъэшъ ІофшІэнхэр Адыгеим щызэхащэх. Пцэжънеешэныр зикІасэхэм ар зэрэзэшІуахырэ шІыкІэм иуплъэкІун зипшъэрылъхэм яІофшІэн агъэлъэшыгъ, промышленнэ пцэжъыеешэным фимытхэу ашІыгъ ыкІи пцэжъыеешэныр зикІасэхэм къаубытын фэе лъэпкъхэмрэ ипчъагъэрэ агъэмэкІагъ. Арэу щытми, хэбзэгъэуцугъэу щыТэр аукъозэ пцэжъые ешэх. ГущыІэм пае, полицием икъулыкъушІэхэм хэбзэнчъэу пцэжъые ешэщтыгъэхэу хъугъэ-шІэгъитф чэщ-зымафэкІэ Адыгеим щагъэунэфыгъ. Лъэпкъ зэфэшъхьаф хъухэу пцэжъые 300 фэдизрэ узэряшэ мыхъущт Іэмэ-псымэхэмрэ бзэджашІэхэм къаІахыгъэх.

Джащ фэдэу Тэхъутэмыкъое районым полицием иІофышІэхэм къулыкъу щахьызэ, Мыекъопэ районым щыщ хъулъфыгъэу илъэс 57-рэ зыныбжьэу ГАЗ-3110-м исыгъэр къызагъэуцум, хъытыоу метри 100-м ехъу хъурэмрэ льэпкъ зэфэштьхьафэу пцэжтые 200 фэдизрэ имашинэ илъэу агъэунэфыгъ.

АР-м хэгъэгу кІоцІ ІофхэмкІэ и Министерствэ ипресс-къулыкъу къызэритырэмкІэ, джащ фэдэу Шытхьалэ шыш хъулъфыгъэм иавтомобилэу ВАЗ-2110-м игъэтІыльыпІэ пцэжьые къзубытыгъакІэхэр ыкІи узэряшэ мыхъущт Іэмэ-псымэхэр илъхэу полицием икъулыкъушІэхэм къыдагъотагъ. Краснодар псыІыгъыпІэм пцэжъыехэр къыщыхидзыгъэхэу ащ къариІуагъ.

Ахэм анэмыкІэу псыхьоу Пшызэ инэпкъ дэжь пцэжъые къыраубытынэу хъытыур хадзэзэ нэбгыритІу щагъэунэфыгъ. Адыгэкъалэ пэмычыжьэуи хьалэбгьо 50 фэдиз къыхэзыдзыгъэ хъулъфыгъэр къаубы-

Мы хъугъэ-шІагъэхэм афэгъэхьыгъэ уплъэкІунхэр макІох.

(Тикорр.).

КъэбарыкІэхэр ● КъэбарыкІэхэр ● КъэбарыкІэхэр ●

гъэтхэ губгъор —

Пхъэным зеушъомбгъу

Мыекъопэ районым ит къутырэу Краснэ Улькэ щызэхэщэгъэ хъызмэтшІэпІэ инэу «Нива» зыфиІорэм бэмышізу тызыщэізм, ащ ипащэу Лъэцэр Юрэ тыlукlагъ. Апэ ащ къыхигъэ– щыгъэр мэфэ фабэхэу зэкіэлъыкіохэрэм губгъом цІыфэу щылажьэхэрэм япчъагъэ зэрэхахъорэр, ахэм къэкІощт лэжьыгъэм лъэпсэшІу зэрэфашІырэр ары.

ХъызмэтшІапІэм ихьамэ тызытехьэм, Пшызэ шъолъыр аграрнэ университетыр къэзыухыгъэ Роман Завалениным тыщыІукІагь. Ар пхъэкІо агрегатхэм Іоф зыщашІэрэ чІыпІэм къикІыжьыгъэ къодыеу къычІэкІыгъ.

хьасэу иІэр гектар 4233-рэ мэхъу, ащ щыщэу коцым гектар 1276-рэ еубыты, — къытфе-Іуатэ ащ. — Тибжыхьасэхэм тІоуцогьо тяшІушІагь, узыр ахэмыхьаным фэшІ химическэ препаратхэр дгъэфедагъэх. Тызхэт лъэхъаным анахьэу тызпыльыр гьэтхасэхэр зыщытшІэщтхэ жъуагъэхэр гъэхьазырыгъэнхэр ары. ЗэритхъухьагъэмкІэ, тыгъэгъазэм гектар 1300-м тІэкІу ехьоу едгъэубытыщт, ащ щыщэу гектар 500 фэдиз тпхъыгъахэ. Силосым пэІухьащт натрыфыр гектар 998-м, лэжьыгъэ къэзытыщтыр гектар 310-м, соер гектар 348-м

Ахэр къызытфеІотэхэ нэуж пхъэк Го агрегатхэм Гоф зыщашІэрэ чІыпІэм тызэкІом, губгъом тыщы Іук Іагъ Лъэцэр Юрэ. Ащ къызэрэтиІуагъэмкІэ, яхьызмэтшІапІэ зызэхащагъэр ащ фэдизэу бэ мышІагъэми, анахьэу зыпылъхэр чІыгулэжьыныр ары. ХъызмэтшІапІэм иІэх джырэ уахътэм диштэрэ мэкъумэщ техникэр, ащ Іоф езыгъэшІэщтхэ механизатор ІэпэІасэхэр. Тракторэу яІэхэм янахьыбэр «Джон Дир»

зыфиІорэ кІочІэшхом фэдэх, чылапхьэхэр чІыгум зэрэрагьэкІурэ чылэпхьэеутэу ахэм апышІагъэхэм зэрыкІогъум сатырэ 24-рэ къыхалъхьэ.

- ШъуихъызмэтшІапІэ былым пІашъэхэм яхъун фежьэнэу щытба? — теупчІы тигущы1эгъу.

– ДжырэкІэ хъызмэтшІапІэр зыпкъ еуцогошъ, илъэсищ горэм былымхъуным тыпы-

лъыщтэп, — eIo ащ. — Ау тапэкІэ ащ ыуж тихьан гухэлъ тиІ. Фермэхэу къытфэгъэзагъэхэр джырэ шІыкІэм тетэу былымхъуныр зэхэщэгъэным къекІухэрэп. Ащ къыхэкІэу уахътэм диштэрэ псэуалъэхэр дгъэпсыщтых. Джы шъуфаемэ, агрегатитІумэ тыгъэгъазэр зыщапхъырэ чІыпІэм шъукІу.

Лъэцэр Юрэ тызэригъэрэзагъэр етэІошъ, чІыпІэу зыфиІуагъэм тынэсы. Зы жъогъэ Іоф щешІэ. Ащ къызэриІо- зыщырагъэушъомбгъу. рэмкІэ, къапэмычыжьэ чІыпІэм

ыкъоу Александр зытес агрегатыр щэлажьэ. НэбгыритІуми сурэт къатетэхы. Александр механизатор къызэрыкІоп, Мыекъопэ гуманитар-техническэ университетыр къыухыгъ, исэнэхьаткІэ инженермеханик. Яти икІали Іоф зэрашІэрэр тыгу рихьыгъ. Ахэм чылапхьэр къязыщэлІэрэ автомашинэм ис Владимир Кущи сурэт къытетхыгъ.

Джарэущтэу гъэтхасэхэм чіыпіэм пхъэкіо агрегатэу япхъын мэфэ ошіухэм хъыз-Алексей Шудеговыр зытесым мэтшІапІэу «Нива» зыфиІорэм

Леонид МЕРТЦ.

КъэбарыкІэхэр • КъэбарыкІэхэр • КъэбарыкІэхэр

Тызэрафэразэр ашІэным пай

«ТичІыгогъухэм тафэраз» зыфиіорэ Іофтхьабзэ Адыгеим щэкlo. Мы мазэм икъихьагъу къыщыублагъэу жъоныгъуакІэм и 9-м нэс ар рекіокіыщт. Хэгъэгу зэошхом тидзэхэм текloныгъэ къызщыдахыгъэр илъэс 68-рэ зэрэхъурэм ипэгъокізу шіушіэ іофтхьабзэр зэхащагъ. Ащ икіэщакіор почтэ зэпхыныгъэхэмкіэ къулыкъур ары.

ЗэуапІэм Іутыгъэхэм рэзэныгъэ гущыІэхэр пкІэ хэмылъэу афагъэзэнхэ амал шІоигъоныгъэ зиІэ пстэуми мы мафэхэм почтэм къареты. Почтэ зэпхыныгъэхэмкІэ къутамэхэм ащыщ открыткэ е маркэ зытет конвертэу мэфэкІым епхыгъэ сурэтхэр зытетхэр къащызІэкІэбгъэхьанышъ, ветераным узщыфэгушІорэ, узщыфэлъэІорэ гущы-Іэхэр иптхэнхэ плъэкІыщт. Адресыр умышІэрэмэ, имытхэми хъущт.

Зыфагъэхьыхэрэм ацІэ-алъэкъуацІэхэри, зыщыпсэухэрэри языгъэ-

хьырэ цІыфым ымышІэми хъущт, ау лІыгъэу зэрахьагъэм пае зэрафэразэхэр къызщиІотыкІыгъэ тхыгъэр зэуапІэм Іутыгъэ пстэуми анэсыщт, къыхагъэщы зэхэщакІохэм. — ЗэкІэми тхьаегъэпсэу ятІонэу игъо тифэн фае. Тишъхьафитыныгъэ фэбэнагъэхэм республикэм щыпсэухэрэм гущыІэ фабэмытше к ара Іонэу ш Іонгьоныгъз зэря Іэщтым тицыхьэ телъ.

Почтэ зэпхыныгъэхэмкІэ къулыкъум икъутамэхэм ачІэт къэмланэхэу «ТичІыгогъухэм тафэраз» зыфиІорэ гущы-Іэхэр зытетхагъэхэм заом хэлэжьагьэхэм афагьэхьырэ тхыгьэхэр шІоигъоныгъэ зиІэ пстэуми аралъхьанхэ е почтэм иІофышІэхэм аратынхэ алъэ-

Фельдшер-мамыку ІэзапІэ ашІы

Къуаджэу Псэйтыку джы зыдэщыс чіыпіэм зытіысыгъэр къэкІорэ илъэсым бэдзэогъў мазэм илъэси 150-рэ хъущт. Мы мэфэкіым ехъулізу фельдшермамыку Іэзапіэ зычіэтыщт унэ къуаджэм къыдагъэуцощт. Псэйтыку къыщыхъугъэхэу Тэхъутэмыкъое администрацием ипащэу Шъхьэлэхъо Азмэтрэ псэолъэші организациеу «Капстрой» зыфиlорэм ипащэу

Къоджэдэсхэр къинэу зыхэтыгъэхэр къыльэгъуи, Дзэл Аскэр ежь иахъщэк Гэ фельдшер-мамыку пунктыр аригъэшІынэу ыублагъ. Ар къоджэ пчэгум итыщт, ищыкІэгъэ Іэмэ-псымэхэр чІэлъыщтых. ДзэлІ Аскэр къуаджэу къызыщыхъугъэр шІу елъэгъу ыкІи ренэу ІэпыІэгъу

Дзэлі Аскэррэ яхьатыркіэ ащ

ишІын ыуж ихьагъэх.

ЫпэкІэ фельдшер, етІанэ фельдшермамыку ГэзапГэр унэ фэтэр зэфэшъхьафхэм ачГэтыгъэх. ГэзапГэу псэупГэ

унаехэм ачІэтыгъэхэр зы унэ цІыкІу нахь хъущтыгъэп, ущызэблэкІын плъэкІыщтыгъэп. Чэзыум ежэхэу цІыфхэр бэрэ ІэзапІэм Іутыщтыгъэх, пчыхьэ хьоу зэбгырык Іыжьых эуи къых эк Іы-

Илъэсыбэрэ Псэйтыку дэтыгъэ фельдшер-мамыку ІэзапІэм Іэшъхьэтетэу иІагъ Ацумыжъ Аюбэ. Ащ ыпэкІэ Краснодар краим истаницэу Марьянскэм дэт фельдшер-мамыку ІэзапІэм ар шылэжьагъ, исэнэхьат хэшІыкІ дэгъу фыриІзу, егугъоу Іоф ышІагъ. Ащ иІофшіакіэ щысэ тырихыгъ джырэ уахътэм мы ІэзапІэм иІэшъхьэтетэу Ацумыжъ Нурыет. Ащ гъусэ имы Гэу Іоф ешІэ, бзылъфыгъэ нэутхэу, чанэу

Хабзэм аригъэшІыгъэу фельдшер унэ къоджэгум ит, ау ащ изытет уигъэрэзэнэу щытэп. Унэр цІыкІу, ар тІоу зэхэт, зым врачыр щэІазэ, сымаджэхэр щауплъэкГух, адрэр бзылъфыгъэхэм афэгъэзагъ. ІэзапГэ нэмыкІ унэм хэмытыгъэмэ дэгъугъэ, ау почтэри ащ хэт.

Фельдшер-мамыку ІэзапІэ Псэйтыку къызэрэщашІырэр къоджэдэсхэм лъэшэу ягуапэ хъугъэ.

ХЪУЩТ Щэбан.

КъэбарыкІэхэр • КъэбарыкІэхэр • КъэбарыкІэхэр • КъэбарыкІэхэр •

ТИЗЭІУКІЭГЪУ ГЪЭШІЭГЪОНХЭР

Хэкум къэзыгъэзэжьырэм рэхьат егьоты Хэгъэгу зэфэшъхьафхэм

Гъыщ Адиб Францием зэфэхъухэм Іофыгъоу къа Іэтыщэпсэу, медицинэм иІофышІ. Хъуажъ Рэдуан Олимпиадэ джэгунхэу 1980-рэ илъэсым Москва щыкІуагъэхэм атлетикэ псынкІэмкІэ ахэлэжьагъ, бэмышІзу Мыекъуапэ къэкІожьыгъ. Абыдэхэу Динэ, Сидрэ, Минэ хэкум щэпсэух, еджэх. Аульэ Ахьмэд, Шьэожь Самит, Гъыщ Адиб ныбжьыкІэхэм аІукІагъэх. Израиль къик Іыжьыгъэ бизнесменэу Нэпсэу Нихьад зэдэгущы Іэгъум къыхэлэжьагъ.

Мыекъопэ къэралыгъо технологическэ университетым, Адыгэ республикэ гимназием пшъашъэхэр ащеджэх. Адыгабзэри, урысыбзэри агъэфедэн--ахедег естинеІшк Ішеф мех гъэхъощтым пылъых. Абыдэ Сидрэ къызэрэти Гуагъэу, зэГукІэгъухэм мэхьэнэ ин араты.

– Тиадыгабзэ зызэхэтхыкІэ тэгушІо, — еІо Абыдэ Сидрэ. — ТядэІузэ тэр-тэрэу адыгэ гущы ак Іэм зыфэтэгъасэ. Адыгэхэр, урысхэр, нэмыкІ льэпкъхэри дэгъоу къытфы-

Хъуажъ Рэдуан илъэс заулэ хъугъэу тинэІуас. Сирием къикІыжьынэу зигъэхьазырзэ, щыІэныгъэм еплъыкІзу фыриІэм тыщигъэгъуазэщтыгъ. Мыекъуапэ щыкІорэ мэфэкІ зэхахьэмэ ащытэльэгъу, хэкум щыщхэм ныбджэгъуныгъэ адыриІ. РСФСР-м изаслуженнэ тренерэу, Адыгэ Республикэм атлетикэ онтэгъумкІэ икІэлэцІыкІу-ныбжьыкІэ спорт еджапІэ идиректорэу Хъуажъ Мэджыдэрэ Рэдуанрэ нэ Іуасэ зыгъагъэр хэкум тилъэпкъэгъухэр къызэрэкІожьынхэ фаер

– ЩыІакІэм къырыкІощтыр къэшІэгьошІоп. Зы мафэм е зы илъэсым тегъэпсыхьагъэу штьупсэурэпышть, штьуихэку къэжъугъэзэжь, — ыІощтыгъ Хъуажъ Мэджыдэ.

Сирием къикІырэ тилъэпкъэгъухэу хьакІэу къэкІуагъэмэ Мэджыдэ шъхьэихыгъэу ари-Іощтыгъэр макІэп, ау фэгъэда Іощтыгъэхэп. Янеущырэ мафэ къырыкІощтым тилъэпкъэгъухэр куоу зэремыгупшысэхэрэр ыгу къеощтыгъ.

Спортым зэрэпылъыгъэм ишІуагъэкІэ Хъуажъ Рэдуан хэгъэгубэмэ ащыІагъ. Ылъэгъурэмрэ зэхихырэмрэ зэригъэпшэнхэр, зэфихьысыжьынхэр шэнышІу фэхъугъ. Олимпиадэ джэгунхэр Москва дахэу къызэрэщызэІуахыгъагъэхэр шыгъупшэрэп. Шъачэ 2014-рэ илъэсым Олимпиадэ джэгунхэр къыщызэІуахы ыкІи щызэфашІыжьы зыхъукІэ, адыгэ--мадтоди усътым мех мэхэм ахагъэхьащтхэм егъэгумэкІы. Тарихъэу тиІэр, тишэнхабзэхэр дунаим нахьышІоу щашІэнхэм Рэдуан кІэхъопсы. Адыгэ лъэпкъым изыкІыныгъэ ыгъэпытэным, зиугъоижьыным апае федеральнэ къулыкъушІэхэм бэкІэ ащэгугъы.

Гъыщ Адиб Францием щэпсэуми, иунагъо адыгабзэкІэ шэгушыІэх. ИюфшІэн шІогъэшІэгъон, ау Францием къикІыжьы шІоигъу. Медицинэ сэнэхьатэу иІэр тиреспубликэ

ащыпсэухэрэ зэльэпкьэгьухэр ятарихъ хэку щызэјукіэжьынхэр насыпыгъэкІэ зыфалъэгъужьы. Мыекъуапэ изыгъэпсэфыпІэ парк дэтхэу Сирием къыщыхъугъэхэ тилъэпкъэгъухэр нэlyасэ щызэфэхъугъэх. Къэбарэу къаlуатэрэм тедэІузэ, тиадыгабзэ тыры гушхуагъ.

зэо-банэу щыкІорэм егъэгумэкІы. МашІом цІыфэу хэкІуадэрэмэ ІэпыІэгъу афэхъун зэримылъэкІырэм рэхьат къы-

Сабыйхэм сыда ялажьэр? ЯкІэлэцІыкІугьо сыдэущтэу агу къагъэк і ыжьыщта? Тилъэпкъ зиугъоижьын фае. Хэкум къэкІожьыхэрэм зыгорэущтэу тишІуагъэ ядгъэкІыщт, — игупшысэхэм тащегъэгъуазэ Гъыщ Адибэ.

Сирием къыщыхъугъэхэ тилъэпкъэгъухэу Мыекъуапэ шызэІукІагъэмэ тядэІузэ, Нэпсэу Нихьад къы Гуагъэм тыригъэгупшысагъ.

щтэп. Тилъэпкъэгъухэм рэхьатныгъэ зыщагъотын алъэкІыщтыр ятарихъ чІыгу ары. Уихэку фэдэ зыми щыбгъотыщтэп, еІо Нэпсэу Нихьад.

Зэльэпкьэгъухэм гуфэбэныгъэу зэфыряГэм хэпшГыкГэу зыкъиІэтыгъэу яапэрэ зэІукІэгъу кІзухым фэкІуагъ.

Сирием ит къуаджэу Мардж-аль-Султан и Адыгэ Хасэ итхьаматэу Хъуажъ Рэдуан зыхадзым, лъэпкъ Іофы--ыхпыш местынеІыш фехост рыщыгъэнхэм пылъыгъ. Ныб--адыга-жык діныр, адыгабзэр зэрагъэшІэныр ипшъэрыль шъхьа Еме Івахиш акинтэщтыгъ. Рэдуан ишъхьэгъусэ дунаим ехыжьыгъ, къиныбэ зэпичыгъ. Мыекъуапэ къызегъэзэжьым унагьо ышІэжьыгь, республикэ Адыгэ Хасэм иІофыгъохэм ахэлажьэ.

Аулъэ Ахьмэд бизнесым пылъ. Хэкум къэкІожьи, уни, машини ыщэфыгъэх. Мы мафэхэм Ахьмэд Ирак щыІ, сатыум епхыгъэ Іофыгъохэр егъэцакІэх. Гъогу техьаным ыпэкІэ къытиІуагъэр лъэпкъ гупшысакІэм къыпкъырэкІы.

Хэкум къэзыгъэзэжьырэ адыгэхэр тхьамыкІэхэу, сэнэхьат ямыІэу бэмэ къащэхъу. Ар еплъыкі́ этэрэзэп, — еі́ о Аульэ Ахьмэд. — Пенсием щыІэхэм анэсыжьэу сакъыщытхъун слъэкІыщт. ІофшІэным ахэр щыщынэхэрэп. Зэобанэм къыхэкІыжьыхэрэм апэрэ уахътэм ІэпыІэгъу ящыкІагъ. Алъэ зытеуцожьхэкІэ, хэкум ылъэныкъокІэ къаплъэтщоахех еагаарпк емед

Гу зышІи хэкум къэкІожьыгъэ тилъэпкъэгъум тызэрэпэгъокІырэ шІыкІэм имэхьанэ Нэпсэу Нихьад къыри-ІуалІэрэм Гъыщ Адибэ къедэГузэ, хэщэтыкГыгъ. Сэнэхьат дэгъу иІэу Францием щэпсэуми, Адыгэ Республикэм къыгъэзэжьынэу рихъухьагъ. ІофшІэнэу хэкум щигъотын ылъэкІыщтым тыщыгъуаз. Нэпсэу Нихьад, нэмыкІ ныбджэгъухэм яшІуагъэкІэ нэбгырабэмэ аІукІагъ, игухэльышІухэр къыдэхъугъэхэу елъытэ, хэкум щы ак Гэу шыри Гэн ылъэк Гыщтым егъэгушхо.

- Сыфай Адыгэ Хасэм иІофшІэн сыхэлэжьэнэу, лъэпкъым зиугъоижьыным сиІахь хэсшІыхьанэу, тиадыгабзэкІэ къа Горэ орэдхэм сядэ Гунэу, «Налмэсым» икъэшъуак і сеплъынэу, — еІо Гъыщ Адибэ.

ЕМТІЫЛЪ Нурбый. Сурэтым итхэр: Сирием къыщыхъугъэхэу Мыекъуапэ шызэІукІагьэхэр.

Адыгэ **мак**ь

угсзн ЦІЫФЫМРЭ ІОФШІЭНЫМРЭ

УГСЗН

Хэбзэ унашъор дгъэцэкІэжьызэ

Федэу къаlэкlахьэрэм хэгъэхьогъэным ыкlи цІыф кlуачlэхэр икъу фэдизэу гъэфедэгъэнхэм ыльэныкъокlи, шlэныгъэу, опытэу яlэхэр агъэфедэнхэм иамалхэр ягъэгьотыгъэнхэм ыкlи обществэм ищыlакlэ хэгъэлэжьэгъэнхэм ылъэныкъокlи зыныбжь хэкlотагъэхэм lофшlэн ягъэгъотыгъэным мэхьанэ гъэнэфагъэ иl. Ащ пае Урысые Федерацием и Правительствэ ыныбжыкlэ пенсием пэблагъэ хъугъэхэм ыкlи нэсыгъэхэм Iофшlэн ягъэгъотыгъэным ехьылlагъэу зэрахьащт Комплекснэ Іофыгъохэу 2012 — 2013-рэ илъэсхэм ателъытагъэхэр зэхигъэуцуагъэх, ыухэсыгъэх.

ГущыІэм пае, Федеральнэ хэбээгъэуцугъэу «Урысые Федерацием цІыфхэм ІофшІэн щягъэгъотыгъэным ехьылІагъ» зыфиІорэм тегъэпсыкІыгъэу цІыфхэм ІофшІэн ягъэгъотыгъэнымкІэ къэралыгъо къулыкъум иІофшІапІэхэм ыныбжькІэ пенсием пэблагъэ хъугъэхэм (ІофшІэнымкІэ ныбжьым телъытэгъэ пенсием зыкІощтхэр къэсынкІэ илъэситІу къызыфэнагъэхэм, ахэм ахэхьэх ІофшІэнымкІэ ныбжьым тельытэгъэ пенсием нахь пасэу агъакІохэрэр) ыкІи ыныбжькІэ пенсием

Федэу къа Іэк Іахьэрэм хэгъэхьо- нэсыгъэхэм Іофш Іэн ягъэгъотыгъэным ык Іи ц Іыф к Іуач Іэхэр икъу фэным ехьыл Іэгъэ къэралыгъо фэ Іонану Гъэфедэгъэнхэм ыльэныкъок Іи, фаш Іэхэр афагъэцак Іэх.

Ыныбжькіэ пенсием екіоліагъэм ыкіи нэсыгъэм къекіущт Іофшіэн къэгъотыгъэнымкіэ, Іофшіэнымкіэ бэдзэршіыпіэм иль къэбархэм ащыгъэгъозэгъэнымкіэ, ащ хэхьэ Іофшіэпіэ чіыпіэ нэкіхэм яхьыліэгъэ ермэлыкъхэм ыкіи Іофшіэпіэ чіыпіэхэм апае егъэджэнхэм ахэгъэлэжьэгъэнхэр, зыщылэжьэщт лъэныгьоды къор къыхэхыгъэным щыгъэгъозэгъэныр, Іофшіэн къыфэгъотыгъэныр, сэнэхьат зэгъэгъотыгъэным фэші еджэным ехьыліэгъэ къэралыгъо фэІо-фашіэхэр ыпкіэ хэмыльэу фагъэцэкіэнхэм ифитыныгъэ иІ.

Зыщыпсэурэ чІыпІэм цІыфхэм ІофшІэн ягъэгъотыгъэнымкІэ къэралыгъо къулыкъоу Іоф щызышІэрэм ыныбжькІэ пенсием екІолІэгъэ цІыфым ишІоигъоныгъэ пае зызыфигъазэкІэ ыкІи хэбзэ шапхъэхэм атегъэпсыкІыгъэу ар ІофшІэн зимыІэкІэ зальытэкІэ, социальнэ ІэпыІэгъу етыгъэным ифитыныгъэ иІэ мэхъу. Ащ хэхьэх ыпкІэ хэмылъэу сэнэхьат егъэгъотыгъэныр, цІыфхэм ІофшІэн ягъэгъотыгъэнымкІэ къулыкъум иІофшІапІэ зэригъэкІуагъэхэм те-

гъэпсыкІыгъэу икІэрыкІэу гъэхьазырыжьыгъэныр ыкІи иІэпэІэсэныгъэ хэгъэхъогъэныр, пІэлъэ гъэнэфагъэкІэ ІофшІэн къыфэгъотыгъэныр.

Ащ нэмыкізу, ціыфхэм Іофшіэн ягъэгьотыгъэным ехьыліэгъэ хэбзэгъзуцугъэм тегъэпсыкіыгъзу, ыныбжькіз пенсием екіоліагъэхэр Іофшіэн къэгьотыгъэнымкіэ къин хэтхэу ыкіи Іофшіэн ягъэгъотыгъэным фэші адеіэхэзэ программэхэр зыфызэхэгъэуцогъэнхэ ыкіи гъэцэкіэжьыгъэнхэ фаехэм, хэгъэхьожь шіыкіэм тетэу Іофшіэпіэ чіыпіэхэр къызыфэгьотыгъэн, программэ гъэнэфагъэм тетэу егъэджэгъэным игарантиехэр зиіэхэм ахалъытэх.

-мынсалытоалсаля неІшфоІ мехфыЩ кІэ республикэ къулыкъум Адыгеим щызэхищэгъэ социологическэ уплъэкІуным къызэригъэльэгъуагъэмкІэ, ыныбжькІэ пенсием екІолІагъэхэр ыкІи нэсыгъэхэр цІыфхэм ІофшІэн ягъэгъотыгъэнымкІэ республикэ къулыкъум афигъэцэкІэрэ фэІо-фашІэхэм ащыгъуазэх. НахыбэмкІэ ахэм къыхагъэщыхэрэм ащыщых къыкІэлъыкІорэ фэІо-фашІэхэу ежьхэм агъэфедагъэхэр: ІофшІэнымкІэ республикэм къйщагъэлъэгьорэ ІофшІэпІэ чІыпІэхэр (процент 24-рэ), социальнэ ахъщэ тынхэр (процент 24-рэ), еджэпІэ чІыпІэхэм яхьылІэгъэ ермэлыкъхэр (процент 11), психологическэ ІэпыІэгъумрэ Іофхэм язытет социальнэу егъэсэгъэнхэмрэ (процент 17).

ЫныбжькІэ пенсием еблэгъагъэхэмрэ нэсыгъэхэмрэ ІофшІэн къэгъотыгъэнымкІэ зэрихьылІэрэ къиныгъохэр хагъэунэфыкІых ыкІи ахэм ащыщых: зыфэехэ ІофшІапІэ зэрэщымыІэр (процент 22-рэ), ІофшІэным лэжьапкІзу пыльыр зэрэмакІэр (процент 19), агьэцэкІэщт ІофшІэным амалэу иІэхэм зэрамыгьэразэхэрэр (процент 19). Психологическэ ІэпыІэгъу ищыкІагъзу къэзыІуагьэхэр зэупчІыгъэхэм я 1 процентым шІокІыгъэп.

ЗэкІэри зэфэпхысыжьмэ, нафэ къэхъу зыныбжь хэкІотагъэхэр ІофшІэныр льыгъэкІотэгъэным экономикэ ыкІи нэмыкІ льэныкъохэмкІэ кІэгушІухэу зэрэщытыр. ЗымкІэ, ІофшІэн зэрагъэгъотызэ цІыфхэм яматериальнэ щыІакІэ нахьышІу ашІын фаеу шІонэх, ятІонэрэмкІэ, ІофшІэн ямыІэжь зыхъукІэ, чІэнагъэ хъурэ социальнэ гухахъор ІофшІэным рагъотылІэ.

ЫныбжькІэ пенсием еблэгъэгъэ ыкІи нэсыгъэ цІыфхэр сэнэхьат зэгъэгъотыгъэным фэшІ еджэнхэ зэралъэкІыштым ыкІи ІофшІэн зэрагъотыщтым ехьылІэгъэ къэбархэм нахь дэгъоу ащыгъэгъозэгъэн--еатк неІшфоІ мехфыІр Ішеф мех гъотыгъэным ехьылІэгъэ Мобильнэ гупчэхэр агъэфедэх. Джащ фэдэу цІыфхэм ІофшІэн ягъэгъотыгъэным фэлэжьэрэ къулыкъум и Интернет къэкІуапІэхэм, социальнэ ІофшІэнымкІэ гупчэхэм япхъэмбгъухэм къащатырэ къэбархэм узыхэлъыхъухьан плъэкІыщт ІофшІэпІэ чІыпІэхэу щыІэхэр къащагъэлъагъох. ЫпшъэкІэ къыщы--еІяєцеаля мехоалыфоІ техеЄ еалоІт -оалеали неІшфоІ мехфыІр ныаж тыгъэнымкІэ республикэ къулыкъум лъегъэкІуатэ.

Бзыльфыгьэхэм социальнэ ІэпыІэгьу ятыгьэныр псэуп электросеты организацие зэ

Бзылъфыгъэхэм, анахьэу кІэлэцІыкІу зиІэхэм, ІофшІэн къафэгъотыгъэныр Адыгэ Республикэм анахь къиныгъоу илъхэм ащыщ, сыда пІомэ зэрэпсэущтыр къызыщилэжышцтыр къэгъотыгъэныр ахэмкІэ зэкІэми анахь къинэу щыт.

БлэкІыгъэ 2012-рэ илъэсым Адыгэ Республикэм цыфхэм ІофшІэн ягъэгъотыгъэнымкІэ икъулыкъу иІофшІапІэхэм къэралыгъо фэІо-фашІэхэр афагъэцакІэхэ ашІоигъоу зыныбжь имыкъугъэ сабыйхэр зиІэ бзылъфыгъэ 1720-м закъафагъэзэгъагъ. Бзылъфыгъэ 1482-р ІофшІэн зимыІэкІэ алъытагъэх. Илъэсым къыкІоцІ ахэм ащыщхэу нэбгырэ 665-м зыщылэжьэщтхэр къафагъотыгъ, нэбгырэ 301-р сэнэхьат зэрагъэгъотыным пае еджакІо агъэкІуагъ, бзылъфыгъэ нэбгыри 8 предприниматель ІофшІэным пыхьагъ.

ІофшІэн лъыхъурэр зыфаехэмрэ ІофшІэпІэ чІыпІэхэр зиІэхэр зыфэехэ ІофышІэмрэ зэтефэхэрэп. Ары лэжьапІэ къэгъотыгъэныр бзыльфыгъэхэмкІэ бэкІэ нахь къин къэзышІырэр.

ІофшІэнымкІэ бэдзэршІыпІэм бзыльфыгъэхэм нэкъокъокІэ амалэу щыряІэр цІыкІу дэдэу щыт. Ащ нэмыкІэу, сабый къызыфэхъугъэ бзылъ-

фыгъэр щэсыфэкlэ ІэпэІэсэныгъэу хэлъым къыщэкlэ, уахътэм ыуж къенэ. 2012-рэ илъэсым къафэхъугъэ кlэлэцІыкІухэм аныбжь илъэсищ охъуфэкlэ щысыгъэ бзылъфыгъэхэу нэбгырэ 33-рэ сэнэхьат зэрагъэгъотыным пае еджакlо агъэкІуагъэх.

КІэлэціыкіухэр зыпіухэрэ бзыльфыгьэхэм Іофшіэнымкіэ бэдзэршіыпіэм нэкьокьокіэ амалэу щыряіэм зыкьегь ізтыгьэным фэші ціыфхэм Іофшіэн ягьэгьотыгьэнымкіэ республикэ къулыкъум иіофшіапіэхэм къыкіэльыкіорэ Іофыгьохэр зэрахьэх:

— Адыгэ Республикэм ІофшІэнымкІэ ибэдзэршІыпІэ Іофхэр зэрэщыгьэпсыгьэхэм ыкІи цІыфхэм ІофшІэн ягьэгьотыгьэнымкІэ къулыкъум исоциальнэ программэхэм ащыгьэгьозэгьэнхэм ехьылІэгьэ къэралыгьо фэІо-фашІэхэр бзыльфыгьэхэм афэгьэцэкІэгьэнхэр;

— бзыльфыгьэхэм ательытэгьэ ІофшІапІэхэр кьыхэгьэщыгьэнхэм фэшІ цІыфхэм ІофшІэн язытыхэрэм зэпхыныгьэхэр адышІыгьэнхэр;

— бзыльфыгьэхэм къякІущт, нэмыкІэу къэпІон хъумэ, Іэпшъэ кІочІэ льэш зимыщыкІэгьэ, анахьэу

псэупІэхэм якъэбзэныгъэ ехьылІэгьэхэ, электросетьхэм яуплъэкІуакІохэ, организацие зэфэшъхьафхэм яІофхэр къызэІузыхыхэрэ, нэмыкІхэу гъэпсыгъэхэ общественнэ ІофшІэнхэр нахьыбэ шІыгъэнхэр.

Ау щыІэныгъэм къызэригъэлъагъорэмкІэ, зигугъу къэтшІырэ къиныгъор дэгъэзыжьыгъэнымкІэ а шІыкІэхэр бгъэфедэнхэ зыплъэкІыщтыр бэшІагъэу Іоф зымышІэхэрэр, сэнэхьат зыхэмыльхэр, опыт зимыІэхэр сэнэхьат зэгъэгъотыгъэным фэшІ егъэджэным хэбгъэлэжьэнхэ зыплъэкІыкІэ ары ныІэп.

ІофшІэным зэрэфагъасэхэрэм идэгъугъэ хэгъэхьогъэн фаеу зыщыхъугъэ льэхьаным сэнэхьат зэгъэгъотыгъэным фэшІ еджэгъэн фаеу, ІофшІэнымкІэ бэдзэршІыпІэм щынэкъокъогъэным ар иамалышІоу, нахъ пытэу уицыхьэ зытелъыжьыным игугъапІзу зэрэщытыр бзылъфыгъэхэм къагурыгъэІогъэн фае.

Сыд фэдэ сэнэхьатха нахыйбэмкІэ бзылъфыгъэхэм апае егъэджэныр зытельытагъэр? Ахэм ащыщых щэпІэ залым икассир, котельнэм иоператор, секретарь-делопроизводителыр, ІофышІэхэмкІэ менеджерыр, нэмыкІхэр.

Мы къэтюгьэ юрыгьо пстэум чыпіз щагьотыгь цыфхэм юршізн ягъэгьотыгьзнымкіз республикз къулыкъум и Гъзюрышіапіз зэхигъзуцогъз Комплекснэ юрыгъохзу бзылъфыгъэхэм кізлэцыкіухэр піугъэнхэмкіз пшъзрылъзу яізм дыкіыгъоу юри ашізн

альэкІынэу гъэпсыгъэным ехьылІагьэхэу Адыгэ Республикэм 2012 — 2015-рэ илъэсым щагъэцэкІэжьыщтхэм.

Зигугьу къэтиІыгьэ бзыльфыгьэ купхэм яхьылІэгьэ сэнэхьат къыхэхын ыкІи психологическэ ІэпыІэгьум исистемэ тапэкІэ хэхьоныгьэхэр егьэшІыгьэнхэм фэшІ къыкІэльыкІорэ Іофыгьохэр зетэхьэх:

— цІыфхэм ІофшІэн ягьэгьотыгьэнымкІэ къулыкъум социальнэ гъусэгьоу иІэм нахь зэпэблэгьэныгьэ хэльэу Іоф адэшІэгьэныр;

— ГуагьэкІын альэкІыщт ІофышІэхэр къыІугьэнэжьыгьэнхэмкІэ пэшІорыгьэшь фэІо-фашІэхэр афэгьэцэкІэгьэнхэм фэшІ организациехэм зэзэгьыныгьэ зэфыщытыкІзу адытиІэхэм зягьэушьомбгьугьэныр;

— Административнэ регламентхэм атегьэпсык Іыгьэу ик Іэрык Ізу зыщагь эхьазырыжьых эрэ, я Іэпэ Іэсэныгь эзыщах агьэхьорэ егьэджэнхэм дгьак Іохэрэм якьых эхын нахь дэгьоу зэхэщэгьэныг:

— бзыльфыгьэхэр предприниматель ІофшІэным фэгьэсэгьэнхэр, нэмыкІхэр.

КЪОХЪУЖЪ Долэт.

ЦІыфхэм ІофшІэн ягъэгъотыгъэнымкІэ республикэ къулыкъум и ГъэІорышІапІэ сэнэхьат къыхэхынымкІэ, психологическэ ІэпыІэгъумкІэ, сэнэхьат егъэджэнымкІэ ыкІи цІыфхэм къэбархэр альыгъэІэсыгъэнхэмкІэ иотдел ипащ.

КІэлэегъэджэ унагъу

Мэлэхьо Ибрахьимэ къоджэ еджапІэм зыІутыр илъэс 42-рэ хъугъэ. Адыгэ кІэлэегъэджэ училищым ыуж къуаджэм къыгъэзэжьи, ублэпІэ классхэм ІофшІэныр ащыригъэжьагъ. ЕтІанэ Ермэлхьаблэ дэт кІэлэегъэджэ институтым чІэхьажьи, хьисапымкІэ сэнэхьат зэригъэгъотыгъ. ХьисапымкІэ урокхэр еджапІэм илъэсыбэрэ щаригъэхьыгъ. Илъэс 60-м зехъум, тІысыжьыгъэ, ау еджапІэм ишъхъэгъуси, ыпхъуи, иныси Іоф щашІэ.

Ибрахьимэ ишъхьэгъусэу ФатІимэт ублэпІэ классхэм ащырегъаджэх. Ащ Іоф зишІэрэр илъэс 43-рэ хъугъэ, апшъэрэ категорие зиІэ кІэлэегъадж. Мыгъэ я 3-рэ классхэр регъаджэх. ИІофшІэн шІу елъэгъу, са-

быйхэм лъэшэу апылъ. Ибрахьимэрэ ФатІимэтрэ апхьоу Марыети еджапІэм зыІутыр илъэс 17-м нэсыгъ. Ащ урысыбзэмкІэ регъаджэх. Янысэу Асыети ильэс 16 хьугъэу сабыйхэр регъаджэх. Арышъ, Мэлахьомэ яунагьо кІэлэегъэджэ унагъу.

Шъхьащэфыжь.

Ильэс 90-рэ хьугьэ

Тикъуаджэ нэжъ-Іужъэу ятэ аубыти, дащыгъ. Къыгъэ-къыдэнэжьыгъэр макІэ. Мы зэжьыгъэп. Ащыгъум пшъэаужырэ илъэсхэм илъэси 100-м нэсыгъэу зыпари къэсшІэжьырэп.

МазэкІэ узэкІэІэбэжьмэ, ЛІышэ Рыкъует Мыхьамэт ыпхъум ыныбжь илъэс 90-рэ хъугъэ. Ар шыкурышху. Ныбжьыр хэкІотагъэми, непэ къызнэсыгъэм ылъэ тет, ышъхьэ иІоф ешІэ, унэгьо Іоф цІыкІушъокІухэри егъэцакІэх.

– Тэ къыднимыгъэсэу щагубзыухэр Рыкъует егъашхэх, еІо ышэу Иляс. — Зыгорэ ымышІэу щысышъущтэп, ІофшІэным есагъ.

1937-рэ ильэсым Рыкъует джыри Тхьэм къытхегьэт!

шъэжъыер илъэс 14-м итыгъ, ышнахык Гэу Иляс илъэси 2 ыныбжынгъ. Рыкъует пасэу колхозым хэхьагъ. Заом игъом окопхэр зытІыхэрэм ахэтыгъ. Хьамэм тетэу Іоф ышІагъ, гыныплъыр Іуихыжьыгъ, чэтахъоуи къыхэкІыгъ.

НыбжыкІ у ишъхьэгъусэ хэкІыжьи, изакъоу къэнагъ.

Тхъагъоу ылъэгъугъэр макІэ, — еІо Иляс, — Іофжәлығы мынелығы. Шэн дэгъу иІ, цІыфхэр шІу елъэгъух.

Шыф дэгъоу Рыкъует псаоу

«Классикхэр Рубцовым дэжь (ГукъэкІыжь) щыІэх...»

ИкІыгъэ лІэшІэгъум ия 60-рэ илъэс- пшІын плъэкІыныя! Хэбзэ ахъщэ тебхэм щыІагъэхэр «кІодыгъэ лІэужым» («потерянное поколение» — Гертруда Стайн) къыхиубытагъэхэу пІон плъэкІыщтэп. Зэошхом икъин зыпшъэ дэкІыгъэхэу, ТекІоныгъэр къыдэзыхыгъэхэм акъохэр, апхъухэр къызыхэкІыгъэхэм япэсыгъэнхэу фэягъэх. Ар къагъэшъыпкъэжьыным кІочІэ-гъэретэу яІэр зэкІэ рахьылІэщтыгъ. Джащ фэдэ зэк Гагъэх зигугъу къэсш Гырэ лъэхъаным Литературнэ институтым щеджагъэхэр. Щысэхэр къэсхьынхэу сыфаеп. Сыздеджагъэхэу, дэгъоу сшІэщтыгъэу, усэкІо цІэрыІо хьугьэу Николай Рубцовым сигукьэкІыжьхэр еспхыхэ сшІоигъу.

Зы ильэскІэ сауж итэу Рубцовыр Литинститутым къычІэхьэгъагъ. Ащ пае къэмынэу тызэрэшІагъ, тыгухэмкІи зэфэщагьэ тыхъугъагъ. Литературнэ институтым хэбзэ шІагъохэр чІэлъыгъэх: усакІохэм ясеминархэу зэхащэхэрэм курс зэфэшъхьафхэм ащеджэхэрэр ащызэІукІэщтыгъэх. Ятхыгъэхэм къызэфяджэщтыгъэх, атегущыІэщтыгъэх, ІэпыІэгъу зэфэхъужьыщтыгъэх. Ащ фэдэ зэхэтык Іэм хэбзэ Іоф хэлъыгъ. Акъылыгъэ-Іушыгъэм къапкъырымыкІыщтыгьэу пІон плъэкІыщтэп. Хэгъэгушхом иреспубликэ пстэуми къарыкІыхэрэм афэшъхьафэу Болгарием, гуІыгьэп. Библиер е Б. Пастернак иро-Венгрием, Румынием, Монголием, ирак, иемен, Судан, Гана, Мали ялгыкІохэр мыщ щеджэщтыгъэх. КъэпІон хъумэ, Литературнэ институтыр цІыф -ыншотиевк мехфаахашефев анпеап гъэ иуниверситетэу щытыгъ 1960-рэ илъэсым Патрис Лумумбэ ыцІэ зыхьырэр къызэІуахыным ыпэкІэ. ТиусэхэмкІи, тизекІокІэ-зэфыщытыкІэхэмкІи ар къызэрэдгъэшъыпкъэным тыпылъыгъ.

«ІужъукІыпІэ» лъэхъаным, Н.С. Хрущевым игьом къежьэгъагъэм, гъэшІэгъонхэр къыздихьыщтыгъэх: ащ ыпэ-ститутхэр мымакІэу зэфашІыжыштыгъэх... Литературнэ институтми ар къынэмысынэў хъўгъэп. ТиеджапІэ Н.С. Хрущевым ыгу зэрэримыхыыщтыгъэр къыднэсыжьыщтыгъ. ЦК КПСС-м исекретарь ыш урегъаджэмэ, ар шъэфы гъэкІуадэу тхакІо зэрэхъущтхэм фэбгъэсэнхэр типащэ имыщык Гагъэу ылъытэщтыгъ. «Сэри сыписатель...» — Хрущевым къыІэкІаІоу къыхэкІыщтыгъ, сыхьатищым псальэу къышІыгъэм анахь журналист дэгъухэм ерагъэу зы нэкІубгьо къыкІафырзыкІыщтыгъэми.

Литфондым имылъкукІэ Литинститутыр зэраІыгьыр зыраІом, ытхьакІумэ ригъэхьагъэп. Утын къызыщытихыщтым тыримыгъэфагъэкІэ къанэщтыгъэп, 1964-рэ илъэсым ибжыхьэ Литинститутыр къызызэІуахыгъэр ильэс 30 хъущтыгъэ. ТІэкІу-тІэкІузэ зэфашІыжыпэным ищынагъо къэтэджыгъагъ. Нахьыбэмэ заочнэ еджэным ратыжынэу араГуагъ. Сэри ахэм ащыщ сызэрэхъугъэр зыкІи згъэшІэгъуагъэп. «СызытекІодэн» Іоф къызэрэсфаІэтырэр, ыцІэ къырамыІоми, сшІэштыгъэ. Литинститутым сыщеджэзэ, А.И. Солженициным итхыдэу «Один день из жизни Ивана Денисовича» зыфиІорэр журнал Іужьоу «Новый мир» зыцІэм къихьэгъагъ. ИІэпэрытх Хрущевыр еджи, щытхъушхо зэрэпилъхъэгъагъэм къыхэкІыщтыгъэу сшІэрэп, апэ нэІуасэ фэхъущтыр язэрэмыгъашІэу Москва чэзыушхо дэтыгъ. Ау зыкІи сэ сыкІэманэу «Доктор Живаго» тыгъугъэк Іэ къысатымэ, чэщ реным сакІэрысэу седжэу хъущтыгъ. Джаущтэу сэри зыфэдэ къэмыхъугъэ тхылъкІэ алъытэщтыгъэм седжагъ. Ащ фэдизэу сшІогъэшІэгъоныгъэп. А тхылъым фэгъэхьыгъэу семинарым гущыІэ къыщысшІынэу пшъэрыль къысфашІыгъ. ЗэкІэ къесІолІагъэм изэфэхьысыжь кІэкІыгъэ: совет хабзэм гухьэ-гужъэу фишІыгъэм авторыр зэкІоцІетхъы. ЦІэ зыфэзышІыжь шІоигъохэр политикэм еох, хашІыкІырэ хъатэ щымыІэми. КъэсІуагъэр бэмэ агу рихьыгъэп, ау зэтезгъэкъагъэри мэкІагъэп. Джы къызнэсыгъэми сиеплъыкІэ зэблэсхъугъэп, политикэ Іоф къыхэмыхьэщтыгъэмэ, А.И. Солженициным Нобель премиер пкІыхьапІэкІи ыльэгъуныеп.

Заочнэу естыжьи, ильэс сшІокІо-

НАРТ Амин.

дыгъ. 1964-рэ илъэсым ичъэпыогъу мазэ «синыбджэгъумэ» Хрущевым сыгу тырагъэпщэхагъ. Палъхьанэу щыІэр зэкІэ къыфаІэти, тыращыгъ. Сэри бжыхьэм Литинститутым ия 4-рэ курс сычІэхьажьыгъ. Николай Рубцовыр къыскІэхьажьи, илъэситІо а зы курсым тисэу тызэдеджагъ. Литинститутыр къызэдэтыухыгъ. Институтым зэрэзгъэзэжьыгъэм пае апэ къысфэгушТуагъэмэ, ІаплІ къысэзыщэкІыгъэмэ ащыщыгъ. ИлъэситІум къыкІоцІ «щыгъу пуд зэдэпшхын» плъэкІыщт. Николай Рубцовыр гъэзетхэм, журналхэм къыхаутэу, радиомкІэ иусэхэм къяджэу, пчыхьэзэхэхьэ пчъагъэхэм ахэлажьэу а льэхъаным щытыгъ. АгъашІоу, агъэлъапІзу аІозэ, рагъашъощтыгъ. Ащ нахьышІугъэба, шъой-цыеу зэрэхэтыр залъэгъурэм, усэкІо цІэрыІор зэрифэшъуашэу фэпэгъагъаемэ?! Ар сІомэ, Николай Рубцовыр ІэшІой-лъэшІоеу, ешъомэ, ышъо икІзу сырихьылІагъэп. «Ныбджэгъухэр» льахьэу зэриІагьэхэр сыгу къеощтыгь. Ау зыгорэ хэсшІыхьанэу амал сиІагъэп. Бзыльфыгьэ усакІохэу Новелла Матвеевамрэ Юна Морицрэ зикІуапІэхэм сашышыгъэп. Гъэсэныгъэу уиІэм къыпкъырык Іырэ усэхэм гур къагъэфабэрэп. Ахэр зикІопІагъэхэм сагъэмысэщтыгь, Есениныр кІэсэджыкІыжьэу къысаІощтыгъ. АІорэр къысхахьэщтыгъэп, шъугъоныр Іофым къыхахьэ зыхъукІэ, псынкІэу къэсэубыты.

Николай Рубцовым сыкІэрысыгъэ зэпыткІи сезэщынэу щытыгъэп, ау загьори зыщысыдзыеу къыхэкІыщтыгъ: ахъщэ чІыфэ сІихыгъэ зыхъукІэ, илъэмакъэ зызэхэсхыкІэ (итхакІэ фэдэу, къэсшІэжьыщтыгъ), ыпэ зыкъизгъафэщтыгьэп, зыгорэк Ержидэдэм ІэкІэль щымыІ эу, укІытэжьыкъомэ сІоти. Ары шъхьае, Николай Рубцовым сэри силъэмакъэ ышІэщтыгъэу къычІэкІын, къыстемыплъэзэ къыригъажьэщтыгъ: «Панеш, ты что меня избегаешь?..»

ЕтІанэ, ІаплІ къысищэкІызэ, чІыфэм къыфигъэзэжьыщтыгъ. Джы Николай Рубцовыр сыгу изымыгъэк Іыжьэу, классик зэрэхъугъэм итамыгъэ гукъэкІыжьым зесэты.

Зэдэпсэуп Гэу (общежитиеу) тызычІэсыгьэр къатиблэу зэтетыгъ. Къат пэпчъ удэкІуаеу, лифтыр къызызэ-ІуихыкІэ, урыс литературэм иклассикхэр къыпІуплъэщтыгъэх. ЗэкІэлъыкІуакІзу яІагъэр мары сІомэ, пцІы хъун, ау альэкъуацІэхэр къэсэшІэжьы: А.С. Пушкин, М.Ю. Лермонтов, Н.В. Гоголь, Л.Н. Толстой, И.С. Тургенев, В.Г. Белинский, А.П. Чехов. НэмыкІ классикхэр, советскэ литературэри зэрахэтэу, еджэпІэ залым чІэплъагъощтыгъэх.

Ахэм саГуплъэ къэс гупшысэ зэфэшъхьафхэр бгъэгум къыдэтаджэщтыгьэх. Псаухэу, гъэсэпэтхыдэ къысаІоу къысшІошІыщтыгъ. Непэ зытІо-зыщэ зисурэтхэр плъэгъурэ классикхэр зыкІыпымылъэжьыгъэхэм уимыгъэгумэкІын плъэкІына? Пчэдыжьым вахтэм Іус бзылъфыгъэм псынкІэу сеупчІыгъ: «Лидия Ивановна, куда подевались классики?»

«Да все они у твоего друга Николая Рубцова. Пьет чай с ними...» — сэмэркъэу кІэлъэу къыІуагъ.

Ар зэхэсхыгъэу сэ сыщытыжыныя, яплІэнэрэ къатэу зытесым нэрэ-Іэрэ азыфагум сыдэчьэягь. Сытеуи, иунэ сихьагъэмэ, классикэу зыцІэ къесІуагъэхэм ясурэтхэр зэдыпэбгъоу дэпкъым егъэуцол Гагъэх. Пахъэ къызытырихырэ щаим ешъоу стол хъураем кІэлъырыс. НэгушІоу къыспэгъокІи, ІаплІ къысищэкІыгъ: «Садись, Панеш, угощайся: чая много не бывает, водки мало не бывает...» — къысиІогъагъ.

Джы къызынэсыгъэм а гущыІэ щэрыоу Николай Рубцовым къыкІэрыкІыгъагъэр бэрэ сэгъэфедэ. Итхылъэу сиІэхэм адыхэтэу ар усэкІо цІэрыІом, «классикхэм щай адешъуи классик штышкъэ хъугъэм» инэпэеплъэу сэлтытэ.

Поэт цІэрыІоу А.А. Фет усакІоу В.И. Тютчевым пае ытхыгъагъэр Николай Рубцовыми фэгъэхьыгъэу сеплъы:

Вот наш патент

на благородство, — Его вручает нам поэт: Здесь утонченной жизни цвет. В сыртах не встретишь

Геликона, На льдинах лавр не расцветет. У чукчей нет Анакреона, К зырянам Тютчев не придет. Но Муза, правду соблюдая, Глядит, а на весах у ней Вот эта книжка небольшая Томов премногих тяжелей.

Бэп Николай Рубцовым ыгъэшІагъэр. Бэшхоп ытхыгъэри, ау мэхьанэу, купкІэу акІоцІыльым зы зэфэхьысыжь уегъэшІы: Рубцовыр классикхэм ащыщ хъугъэ.

ПЭНЭШЪУ Хьазрэт.

Узыщамышіэрэм щыгьын, узыщашіэрэм акъыл

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм и Законэу «Адыгэ Республикэм 2013-рэ ыкlи 2014-рэ, 2015-рэ илъэсхэмкlэ иреспубликэ бюджет ехьылlагъ» зыфиюрэм ия 10-рэ статья зэхъокіыныгъэхэр фэшіыгъэнхэм фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгьо Совет — Хасэм 2013-рэ ильэсым гьэтхапэм и 27-м ыштагь

А 1-рэ статьяр. Адыгэ Республикэм и Законэу «Адыгэ Республикэм 2013-рэ ык Iи 2014-рэ, 2015-рэ илъэсхэмкІэ иреспубликэ бюджет ехьылІагъ» зыфиІорэм ия 10-рэ статья зэхьокІыныгъэхэр фэшІыгъэнхэм фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм и Законэу «Адыгэ Республикэм 2013-рэ ыкІи 2014-рэ, 2015-рэ илъэсхэмкІэ иреспубликэ бюджет ехьылІагъ» зыфиІорэм ия 10-рэ статья (Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэугьоягъэхэр, 2012, N 12) мы къыкІэлъыкІорэ зэхъокІыныгъэхэр фэшГыгъэнхэу:

 а 1-рэ Іахьым: а) пчъагъэу «300000.0-р» пчъагъэу «500000.0-кІэ» зэблэхъугъэнэу;

б) мыщ фэдэ къэ Іуак Іэ зи Іэ я 5-рэ пунктык Іэр хэгъэхъогъэнэу:

«5) зэкІэми зэдагъэфедэрэ автомобиль гъогухэм яшІын, ягъэцэкІэжьын ыкІи яІыгъын — илъэси 3 пІалъэм нэсэу.»;

2) мыщ фэдэ къэІуакІэ зиІэ я 4-рэ пунктыкІэр я 2-рэ Іахьым хэгъэхъогъэнэу:

«4) зэкІэми зэдагъэфедэрэ автомобиль гъогухэм

яшІын, ягъэцэкІэжьын ыкІи яІыгъын — Урысые Федерацием и Гупчэ банк иятІонэрэ ставкэ ызыныкъо

Я 2-рэ статьяр. Мы Законым кІуачІэ иІэ зы-

хъурэр Официальнэу къызыхаутырэ мафэм щыублагъэу мы Законым кІуачІэ иІэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и ЛІышъхьэу ТХЬАКІУЩЫНЭ Аслъан

къ. Мыекъуапэ, мэлыльфэгъум и 4, 2013-рэ илъэс

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъу

Адыгэ Республикэм икъэралыгъо учреждениехэм пэщэ ІэнатІэ ащызыІыгъынэу Іухьэхэрэм ыкІи Адыгэ Республикэм икъэралыгъо учреждениехэм япащэхэм яхахъохэм, мылъкоу яlэм, джащ фэдэу яшъхьэгъусэ ыкlи зыныбжь имыкъугъэ якlэлэцlыкlухэм яхахъохэмрэ ямылькурэ афэгьэхьыгьэ къэбарыр къызэраіэкіагьэхьэрэ шіыкіэм ехьыліагь

Урысые Федерацием ІофшІэнымкІэ и Кодекс ия 275-рэ статья тегъэпсыхьагъэу Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет унашьо ешІы:

1. Мы къыкІэлъыкІохэрэр ухэсыгъэнхэу:

1) Адыгэ Республикэм икъэралыгъо учреждениехэм пэщэ ІэнатІэ ащызыІыгъынэу Іухьэхэрэм ыкІи Адыгэ Республикэм икъэралыгъо учреждениехэм япащэхэм яхахъохэм, мылъкоу яІэм, джащ фэдэу яшъхьэгъусэ ыкІи зыныбжь имыкъугъэ якІэлэетынк едмехожим единик едмехожим единик едмехожим в единик едмежений в едмежений в единик едмежений в едмежен къэбарыр къызэраІэкІагъэхьэрэ шІыкІэр гуадзэм

2) Адыгэ Республикэм икъэралыгъо учреждениехэм пэщэ ІэнатІэ ащызыІыгъынэу Іухьэхэрэм яшъхьэгъусэ ыкІи зыныбжь имыкъугъэ якІэлэцІыкІухэм -печт диахьохэмрэ афэгъэхьыгъэ къэбарыр гъэпсыкІэ гъэнэфагъэу щыІэм тетэу;

3) Адыгэ Республикэм икъэралыгъо учреждениехэм япащэхэм яхахьохэм, мылькоу яІэм, джащ фэдэу яшъхьэгъусэ ыкІи зыныбжь имыкъугъэ якІэлэцІыкІухэм яхахъохэмрэ ямылькурэ афэгъэхьыгъэ къэбарыр гъэпсыкІэ гъэнэфагъэу щыІэм тетэу;

4) Адыгэ Республикэм икъэралыгъо учреждение ипэщэ ІэнатІэ Іухьэрэм ишъхьэгъусэ ыкІи зыныбжь имыкъугъэ икІэлэцІыкІухэм яхахъохэм, ямылъку афэгъэхьыгъэ справкэр гуадзэм диштэу;

5) Адыгэ Республикэм икъэралыгъо учреждение ипащэ ишъхьэгъусэ ыкІи икІэлэцІыкІухэм яхахъохэмрэ ямылькурэ афэгъэхьыгъэ справкэр гуадзэм диштэу.

2. Официальнэу къызыхаутырэм ыуж мэфи 10 зытешІэкІэ мы унашьом кІуачІэ иІэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэу КЪУМПІЫЛ Мурат

къ. Мыекъуапэ. гъэтхапэм и 26-рэ, 2013-рэ илъэс

Адыгэ Республикэм ІофшІэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкІэ и Министерствэ иунашъу

Адыгэ Республикэм Іофшіэнымрэ социальнэ хэхьоныгьэмрэкіэ и Министерствэ иунашьоу N 288-р зытетэу «Сабыибэ зэрыс унагьохэм ыкіи а унагьом ис кіэлэціыкіухэм ыпкіэ хэмыльэу транспортым рызекіонхэмкіэ удостоверениехэр зэраратыхэрэ шіыкіэм ехьыліагь» зыфиlоу 2009-рэ илъэсым тыгъэгъазэм и 9-м къыдэкlыгъэм зэхъокlыныгъэхэр фэшlыгъэнхэм фэгъэхьыгъ

Удостоверениехэр зэраратыхэрэ шІыкІэр нахь тэрэзэу гъэпсыгъэным пае унашъо сэшІы:

1. Адыгэ Республикэм ІофшІэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкІэ и Министерствэ иунашъоу N 288-р зытетэу «Сабыибэ зэрыс унагьохэм ыкІи а унагьом ис кІэлэцІыкІухэм ыпкІэ хэмыльэу транспортым рызекІонхэмкІэ удостоверениехэр зэраратыхэрэ шІыкІэм ехьылІагь» зыфиІоу 2009-рэ илъэсым тыгъэгъазэм и 9-м къыдэкІыгъэм гуадзэм диштэу зэхъокІыныгъэхэр фэшІыгъэнхэу.

2. Къэбар-правовой отделым (О. В. Долголенкэм):

- Адыгэ Республикэм ІофшІэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкІэ исайт, джащ фэдэу Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ игъэцэкІэкІо къулыкъухэм яофициальнэ Интернет-сайт мы унашьор къаригъэхьанэу:

- гъэзетхэу «Советскэ Адыгеимрэ» «Адыгэ макъэмрэ», джащ фэдэу мазэм зэ къыдэкІырэ тхылъэу «Адыгэ Республикэм ихэбзэгьэуцугьэ зэхэугьоягьэхэр» зыфиІорэм мы унашьор къаригъэхьанэу;

- Урысые Федерацием ишъолъырхэм янормативнэ правовой актхэм яфедеральнэ регистрэ хагъэхьаным пае мы унашъор Урысые Федерацием юстициемкІэ и Министерствэ и ГъэІорышІапІэу Адыгэ Республикэм щыІэм ІэкІигъэхьанэу.

3. Официальнэу къызыхаутырэ мафэм щыублагъэу

мы унашьом кІуачІэ иІэ мэхъу. Министрэу Наталья ШИРОКОВА

къ. Мыекъуапэ, гъэтхапэм и 28-рэ, 2013-рэ илъэс

Адыгэ Республикэм ІофшІэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкІэ и Министерствэ иунашъу

Адыгэ Республикэм Іофшіэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкіэ и Министерствэ и Административнэ регламентэу «Кіэлэціыкіухэм языгъэпсэфынрэ япсауныгъэ игъэпытэнрэ зэрэзэхащэхэрэм фэгъэхьыгъ» зыфиlорэм зэхъокlыныгъэхэр фэшlыгъэнхэм ехьылlагъ

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет дение мыщ къыкІэлъыкІорэ тхылъхэр рахьылІэнхэ иунашъоу N 138-р зытетэу «Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ игъэцэкІэкІо къулыкъухэм къэралыгьо фэІо-фашІэхэм ягьэцэкІэнкІэ административнэ регламентхэр зэрэзэшІуахыхэрэ шІыкІэм иухэсын ехьылІагь» зыфиІоу 2011-рэ ильэсым бэдзэогъум и 12-м аштагъэмрэ Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъоу N 256-р зытетэу «КІэлэцІыкІухэм языгьэпсэфынрэ япсауныгьэ игъэпытэнрэ зэрэзэхащэхэрэм фэгъэхьыгъ» зыфиІоу 2012-рэ илъэсым шэкІогъум и 29-м къыхаутыгъэмрэ атетэу унашьо сэшІы:

- 1. Адыгэ Республикэм ІофшІэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкІэ и Министерствэ и Административнэ регламентэу «КІэлэцІыкІухэм языгъэпсэфынрэ япсауныгъэ игъэпытэнрэ зэрэзэхащэхэрэм фэгъэхьыгъ» зыфиІоу 2012-рэ илъэсым мэкъуогъум и 28-м къыдэкІыгъэм мыщ фэдэ зэхъокІыныгъэхэр фэшІыгъэнхэу:
- 1.1. Я 2-рэ разделым ия 6-рэ подраздел ия 6.4-рэ пункт мыщ тетэу тхыгъэнэу:
- «6.4. Къэралыгъо фэІо-фашІэр афызэшІуахыным
- 1) сэкъатныгъэ зиІэ кІэлэцІыкІухэм, кІэлэцІыкІу -еледи ык и компонительный межети и меж цІыкІухэм социальнэ фэІо-фашІэхэр афызэшІуахынхэм пае чІыпІзу зыщыпсэухэрэмкІз ясоциальнэ учреж-

ялъытыгъэу спискэр;

- кІэлэцІыкІухэм япсауныгьэ изытет гьэпытэгьэн зэрэфаер къэзыушыхьатырэ медицинэ справкэр;

Урысые Федерацием псауныгъэм икъэухъумэнкІэ ыкІи социальнэ хэхьоныгъэмкІэ и Министерствэ ыухэсыгъэ унашъоу путевкэр къаратыным пае лъапсэу хъурэр;

2) зыныбжь имыкъугъэ кІэлэцІыкІухэм яІофхэмкІэ къалэхэм, районхэм ащызэхэщэгъэ комиссиехэм лучет хэтхэм афэгьэхьыгъэ къыкІэльыкІорэ документхэр къырахьылІэнхэ фае:

зыныбжь имыкъугъэ кІэлэцІыкІухэм яІофхэмкІэ къалэхэм, районхэм ащызэхэщэгъэ комиссиехэм ятхьаматэхэм аухэсыгъэ спискэхэр;

- кІэлэцІыкІур къызэрэхъугъэр къэзыушыхьатырэ свидетельствэм (паспортым) икопие;

кІэлэцІыкІум ипсауныгъэ гъэпытэгъэн зэрэфаер къэзыушыхьатырэ медицинэ справкэр;

- Урысые Федерацием псауныгьэм икъэухъумэнкІэ ыкІи социальнэ хэхьоныгъэмкІэ и Министерствэ иунаштьокІэ аухэсыгьэ шІыкІэм тетэу гьэпсыгьэ путевкэр зэрищык Гагъэр къэзгъэштыпкъэжырэ справкэр.

- 2. Къэбар-правовой отделым (О. В. Долголенкэм): — Адыгэ Республикэм ІофшІэнымрэ социальнэ - зигугъу къэтшІыгъэ кІэлэцІыкІухэу социальнэ хэхъоныгъэмрэкІэ и Министерствэ исайт, джащ фэ-Іо-фашІэхэр зыІэкІагъэхьащтхэм ядокументхэм дэу Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ игъэнэк экІо къулыкъухэм яофициальнэ Интернет-сайт мы унашъор къаригъэхьанэу;
 - гъэзетхэу «Советскэ Адыгеимрэ» «Адыгэ макъэмрэ», джащ фэдэу мазэм зэ къыдэкІырэ тхыльэу «Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэугъоягъэхэр» зыфиІорэм къарыхьаным пае мы унашъор аІэкІигъэхьанэу;

 Урысые Федерацием ишъолъырхэм янормативнэ правовой актхэм яфедеральнэ регистрэ хагъэхьаным пае Урысые Федерацием юстициемкІэ и Министерствэ и ГъэІорышІапІэу Адыгэ Республикэм щыІэм мы унашъор ІэкІигъэхьанэу.

3. Мы унашъом игъэцэкІэн зэрэкІорэм лъыплъэнэу министрэм иапэрэ гуадзэу А. Т. Осмэныр фэгъэзэгъэнэу.

4. Официальнэу къызыхаутырэм ыуж мэфи 10 зытешІэкІэ мы унашъом кІуачІэ иІэ мэхъу.

Министрэу Наталья ШИРОКОВА

къ. Мыекъуапэ, мэлылъфэгъум и 1, 2013-рэ илъэс

ИСКУССТВЭМРЭ НЫБЖЬЫКІЭХЭМРЭ

Андзэрэкъо Долэт имэкъамэхэр дунаим щэІух

Санкт-Петербург иныбжыкІэ симфоническэ оркестрэ концертэу къытыгъэм композиторэу Андзэрэкъо Долэт ыусыгъэ произведениехэр щы угъэх. Оркестрэм идирижерыр ыкіи ихудожественнэ пащэр Тигран Агаджанян.

Искусствэхэмк З Адыгэ республикэ колледжыр Андзэрэкъо Долэт къыухыгъ. Санкт-Петербург дэт консерваторием ишІэныгъэ щыхигъэхъуагъ. ЗэлъашІэрэ Сергей Слонимскэр икІэлэегъэджагъ. Д. Андзэрэкъом ыусыгъэ произведениехэр Германием, Темыр Кавказым ащыжъынчыгъэх. Симфоническэ оркестрэм Москва концерт къыщитынэу зегъэхьазыры.

Гобоимрэ камернэ оркестрэмрэ апае ытхыгъэ произведениер ары С.-Петербург щыкІогъэ пчыхьэзэхахьэм къыщырагъэІуагъэр. ГобоимкІэ оркестрэм къыдежъыугъэр дунэе зэнэкъокъухэм ялауреатэу Александра Симоновар ары.

Пчыхьэзэхахьэр гъэшІэгъонэу кІуагъэ. Искусствэр зыщагъэлъэпІэрэ унагьом щапІугьэ музыкант ныбжыкІэм бэкІэ тегьэгугьэ. Долэт ятэу Андзэрэкъо Чеслав композитор, артист цІэрыІу, янэу Светланэ Адыгэ кІэлэегъэджэ колледжым адыгабзэмкІэ щырегъаджэх, игущыІэхэм атехыгъэ орэдхэр аусых. Долэт ышыпхьоу Марзыет искусствовед, шІэныгъэм пылъ.

Д. Андзэрэкъом ыусыгъэ произведениехэр симфоническэ оркестрэм Санкт-Петербург, нэмык къалэхэм къащыригъэІощтых. Адыгэ Республикэми ахэр щызэхэтхы-

Адыгэ фольклорым къыпкъыры-

Александра Симоновамрэ Андзэрэкъо Долэтрэ.

кІызэ Д. Андзэрэкъом тилъэпкъ хъагъэхэм ахэбгъэхъонэу, дунаим мэкъамэхэр зыхэт произведениехэр еусых. Опсэу, Долэт! Уигъэ-

композитор цІэрыІо ущыхъунэу Тхьэм тыпфелъэІу.

КУШЪХЬЭФЭЧЪЭ СПОРТЫМРЭ ЩЫІЭНЫГЪЭМРЭ

Тиреспубликэ зэІукІапІэхэм

ащыщ

— Мэлылъфэгъу мазэм и 17 — 21-м кушъхьэфэчъэ спортымкІэ Дунэе зэІукІэгъухэр Адыгеим игъогухэм ащыкІощтых. Хъулъфыгъэ командэ 27-рэ зэнэкъокъум хэлажьэ, — къеГуатэ Анатолий Ле-

— Командэу хэлэжьэщтхэр къытаюба.

Украинэм, Беларусым, Казахстан, Узбекистан, Молдовэм, Норвегием, Румынием, Австрием, Голландием, Урысыем, нэмыкІхэм яспортсменхэр зэнэкъокъух. Мэлылъфэгъум и 17-м апэрэ зэГукГэ-

Адыгэ Республикэм кушъхьэфэчъэ спортымкіэ икіэлэціыкіў-ныбжьыкіэ спорт еджапіэ ипащэў, Дунэе зэlукlэгъоу «Гран-при Адыгея» зыфиlорэм, идиректорэу Анатолий Лелюк гущыlэгъу тызыфэхъум кушъхьэфэчъэ спортымкlэ тиреспубликэ щыкlорэ зэlукlэгъухэм, Адыгеим испортсменхэр зэнэкъокъухэм зэрахэлажьэхэрэм, тиреспубликэ кушъхьэфэчъэ спортымкіэ Урысыем игупчэ зэрэхъугъэм, нэмыкіхэм ягугъу тшіыгъэ.

кІуагъэх.

— Урысыем испортсмен анахь лъэшхэр зэнэкъокъум щытлъэгъущтха?

– Ары. Урысыем ихэшыпыкІыгъэ командэ хэтхэр Адыгеим къэкІуагъэх. «Катюшэм», Москва, Москва хэкум, Самарэ, нэмыкІхэм яспортсменхэр тиреспубликэ

— Адыгеим щапlугъэхэр зэнэкъокъум хэлэжьэщтха? Спортым пыщагъэхэр ащ къыкіэупчіэх.

 УпчІэ дэгъу. Адыгэ Республикэм щыщ спортсменхэр Урысыем икомандэхэм ахэтых. Владимир Долговыр, СтІашъу Мамыр, Сергей Семеновыр, нэмыкІхэри медальхэм афэбэнэщтых.

цунэе зэіукіэгъухэр Адыгеим зэрэщык охэрэм сыда къяпіуаліэ пшІоигъор?

– Нурбый, а упчІэм иджэуап гъэзетеджэмэ тэрэзэу къагурыІо

гъухэр Мыекъопэ районым щы- сшІоигъу. Адыгэ Республикэм, Краснодар краим, Москва Дунэе зэІукІэгъухэр ащызэхащэнхэу фитыныгъэхэр яІэх. Мэфэ заулэрэ зэнэкъокъур зэрэкІощтыр зэхэщакІомэ къыдалъытэзэ, гъогухэм язытет, шъолъырым ищыІэкІэпсэукІэ зыфэдэр, нэмыкІхэри къыхагъэщых. Шыкур, Адыгеим щырэхьат, мамырныгъэр щагъэльапІэ, лъэпкъэу исхэр зэгуры Іохэу зэдыщыІэх. Спортсменхэм бысымхэр сыдигъуи дэгъоу афыщытых.

Къэшъокіо ансамблэу «Мыекъуапэ инэфылъэхэр», фэшъхьаф купхэр зэнэкъокъум икъызэlухын фэгъэхьыгъэ зэхахьэу мэлылъфэгъум и 18-м Мыекъуапэ ипчэгу щыІэщтым хэлэжьэнхэу загъэхьазы-

— Лъэпкъ къашъохэр, орэдхэр хьакіэхэм ашіогъэшіэгьоных, адыгэ шъуашэм идэхагъэ къытегущыІэх. Спортсменхэр тиартистхэм агоуцохэзэ нэпэепль сурэтхэр аты-

Анатолий, бзылъфы-

гъэхэри кушъхьэфэчъэ спортым пылъых, тиспортсменкэхэм гъэхъагъэхэр

— Журба зэшыпхъухэу Аленэрэ Иринэрэ, Кристина Савельевар, Ольга Дейко, нэмыкІхэри зэнэкъокъу инхэм ахэлажьэх. Дунэе зэІукІэгъухэр мэкъуогъу мазэм Мыекъуапэ щыкІощтых.

Урысыем спортымкіэ иминистрэу Виталий Мутко тиреспубликэ джырэблагъэ къызэкіом къышъущытхъугъ.

- Адыгеим и ЛІышъхьэу ТхьакІущынэ Асльан, Правительствэм спортым фэгъэхьыгъэу Іофыгъоу агъэцакІэрэм хэгъэгу ыкІи дунэе мэхьанэ ятэты. Тиспорт псэуалъэхэм заушъомбгъу. Тиреспубликэ спортым ишЈуагъэкІи нахь цІэрыІо мэхъу.

- Кушъхьэфэчъэ спортымкіэ Дунэе зэіукіэгъухэу тиреспубликэ щыкюхэрэм ясудья шъхьаіэ Израиль къйкіыгъ.

- Зэнэкъокъур дэгъоу зэрэкІощтым сицыхьэ тель. Спортыр зикІасэхэр зэІукІэгъухэм яплынхэу къетэгъэблагъэх.

Іхьауегъэпсэу. Шъуигухэлъхэр къыжъудэхъунхэу шъуфэтэю.

- Тхьауегъэпсэу. Сурэтым итыр: Анатолий Ле-

ФЕДЕРАЛЬНЭ КЪУЛЫКЪУШІЭХЭМ ЯСПАРТАКИАД

«Приставхэр» — «Прокуратурэр»

Федеральнэ къулыкъушіэхэм якъутамэхэу тиреспубликэ щыі эхэм яапэрэ спартакиадэ Мыекъуапэ щэкіо. Футбол ціыкіумкіэ ешіэгъухэр непэ аухынхэу щыт.

Стадионэу «Юностым» финалныкъом командэхэр щызэ Ук Гагъэх. МВД — «Прокуратурэр» — 2:4, «Приставхэр» — МЧС — 4:2. Джащ фэдэ кІзуххэр ешІэгьухэм афэхьугьэх.

Апэрэ чІыпІэр къыдэхыгъэным фэшІ «Приставхэр» «Прокуратурэм» ІукІэщтых. МВД-р ыкІи МЧС-р ящэнэрэ чІыпІэм фэбэнэщтых. Пчыхьэм сыхьатыр 6-м командэхэр стадионэу «Юностым» щызэІукІэщтых.

Зэхэзыщагъэхэр:

Адыгэ Республикэм лъэпкъ ІофхэмкІэ, ІэкІыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адыряІэ зэпхыныгъэхэмкІэ ыкІи къэбар жъугъэм иамалхэмкІэ и Комитет Адресыр: ур. Крестьянскэр, 236

> Редактор шъхьаІэм иапэрэ гуадзэр

мэщліэкъо Саид

> Редактор шъхьаІэм игуадзэр пшъэдэкІыжь зыхьырэ секретарыр ХЪУРМЭ Хъусен

Редакциер зыдэщыІэр:

385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр:

приемнэр: 52-16-79, редактор шъхьаІэм

иапэрэ гуадзэр: 52-49-44,

редактор гуадзэрпшъэдэкІыжь зыхьырэ секретарыр: 52-16-77.

E-mail: adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхьаты-

гъэр: Урысые Федерацием хэутын ІофхэмкІэ, телерадиокъэтынхэмкІэ ыкІи зэлъы-ІэсыкІэ амалхэмкІэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чІыпІэ гъэІорышІапІ, зэраушыхьатыгъэ номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр

OAO-y «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

> Пчъагъэр 4010 Индексхэр 52161 52162 Зак.1070

Хэутыным узщыкІэтхэнэу щыт уахътэр Сыхьатыр 18.00 ЗыщыкІэтхэгъэхэ уахътэр Сыхьатыр 18.00

КУШЪХЬЭФЭЧЪЭ СПОРТЫР

И. Закариныр апэ ишъыгъ

Дунэе зэlукlэгъоу «Гран-при Адыгея» зыфиlорэр тыгъуасэ Мыекъопэ районым щаублагъ. Километри 10,5-рэ хъурэ гъогум спортсменхэр щызэнэкъокъугъэх.

Кушъхьэфэчъэ спортым щызэльаш Іэрэ Ильнур Закариным апэрэ чІыпІэр къыдихыгъ. Командэу «Русвелэм» ар хэт. Максим Покидовыр ятІонэрэ хъугъэ. «Катюшэм» илІыкІоу ар щыт. Украинэм испортсменэу Валерий Попковым ящэнэрэ чІыпІэр фагъэшъошагъ.

НэкІубгьор зыгъэхьазырыгъэр ЕМТІЫЛЪ Нурбый.